Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ◆ ШОАТТА, 9 ФЕВРАЛЬ, 1985 ШУ. ◆ № 18 (7053). ◆ Мах 3 кеп.

КПСС ЦК Политбюро

Ший аргIанарча заседане КПСС ЦК Политбюро хьежай 1984 шера СССР экономически социальнии дегIайоалаяра Пачхахьалкхен план кхоачашъяр духьа союзнии автономнии республикаша, краяша, областаша, городаша, автономни округаша, городийн юртийн районаша, объединеней, предприятей, организацейн учреждениейн, колхозий а совхозий а коллективаша лелаяьча Ерригсоюзни социалистически яхьа итогашка.

Цу дешах лаьца тIаийцача КПСС ЦК-а, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК соцам тIа белгалдоаккх, парте экономически политика чакхъяккхара промышленноста, юрта боахама, гIишлошъяра, транспорта, кхыча доакъой къахьегамхоша дIадахача шера керда толамаш даьха хилар. Социалистически яхье кот а баьнна КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара телаш йола ЦIе байракхаш луш бараш белгалбаьб.

Цунца цхьана уж ювцача хана белгалдаьхар, производство тешшаме лакхъяра гаранти луш йола результаташ яхара, къахьегама овсарлен продукце дикали лакхъяра, из хьаярга дIадодар лохдара яхь тIаерзае цхьадолча доакъой, республикай, краяй, областий, дуккхача предприятейн организацейн хIанз а вIаштIехьа ца даьнна хилар.

Политбюрос халкъа боахама дерригача доакъой къахьегамхой тIахьийхар 1985 шерен цхьайтталагIча пятилеткаи заданеш толаме кхоачашъелга Iалашдара, Сийлахь-боккхача Даймехка тIем тIа советски халкъо яьккхача Коталон 40 шу дизар, стахановски болама 50 шу дизар къахьегама толамашца белгалдаккхара, ленински парте XXVII съезда баха ма боагIара накъабахара.

Ерригсоюзни социалистически яхьа итогаш кепатеха арайоахаргья.

КПСС ЦК Политбюрос ладийгIар бIаьстан юхье хIамаш дIаера еча кийчон лелама хьакъехьа министраша В. К. Месяца, Н. Т. Козлова, Н. Ф. Васильева, В. Н. Полякова, СССР Госкомсельхозтехника председатела Л. И. Хитруна даьча хоамашка. Уж хоамаш дувцача хана белгалдаьхар, мехка агропромышленни комплекса организацеша кхашкарча балхашта еча кийчон темпаш дитIехьа лакхъеш хилар. Укх шерара хьувкъам кхебара колхозийн совхозийн дукхагIа хургда мелиорированни лаьтташ, дикагIа Iалашъяь хургья уж минеральни удобренешца, техникаца, кхыча ресурсашца. Цу цхьан ханка заседане цIенхаштта критика йир 1985 шера ялати юртбоахама кхыйола продукци дукхагIа яккхара а кийчъяра а тIаерзаяь мероприятеш чакхъяхара кхоачам болаш хьинаре болх ца беча управлене органашта. Цхьадолча боахамашка фу цIенделга гоаду, органически удобренеш дIаяхьа, мелиоративни системай кийчо хьееннай, кхоачамболаш яц техника тоаяра темпаш. Автомобильни промышленноста Министерство, тракторнии юртбоахама машиностроенеи Министерство лоархIаяц цхьайола запасной оатхалаш лоаттаяра планови заданеех. Массанахьа а йоагIача тайпара уйла тIаяхийтац кадрашта прогрессивни технологеш Iомаяра, коллективни подряд юкъейоалаяра.

БIаьстан юхье хIамаш дIаювлга тешшаме Iалашделга КПСС ЦК Политбюро заседане новкъоста К. У. Черненкос белгал ма даккхара, къаьстта актуальни да укх шера, парти, дерriга советски халкъ КПСС XXVII съезда кийчлуча хана. ДIадахача шера урокех йоагIаш йола выводаш янза, Iалама моллагIча хьовзамашта духьала отта дика кийчдаланза, ялат, доакъараш, кхыйола продукци алсамйоахилга Iалашданза даргдац. Из декхар кхоачашдеча хьинарегIа дакъалаца декхарийла я промышленноста, гIишлошъяра, транспорта, экономика кхыча доакъой предприятеш. Беррига организаторски политически болх юкъарчал доацаш колхозашкеи совхозашкей, юртаца ювзаенна йолча къахьегама коллективашка бахьа боагIа, дешаш оперативно къестаде, техника сихагIа тоаяь яккхара, фу кийчдара, доагор, удобренеш, кхыйола ресурсаш Iоаяра де йиш йолаш мел дола хIамаде, специалистийн механизаторийн кадраш дика Iомаеза.

Политбюрос йоагI-йоагIача министерствашкареи ведомствашкареи хьадийхад белгалдаьха кхоачамбоацараш дIадахара хьадда гIулакхаш чакхдоахилгеи бIаьстан юхье хIамаш дIаера кийчо ярцеи дика вIаштIехьдаьккха чакхдаккхарцеи дувзаденна деррига балхаш шоай ханнахьа чакхдахар Iалашделгеи.

Союзни республикай Компартей ЦК-ашта, краяйн областийн партийнии советскии органашта тIадожадаьд агропромышленни комплекса къахьегамхошта юкъе беш бола организаторски политически болх чIоагIбелга, карарча шера хьувкъама йоагIаш йола база хьаяран юрта заказаш шоай ханнахьа кхоачашдаран тIаерзаяь мероприятеш чакхъяхара лира тIахьожам лоаттабелга.

КПСС ЦК Политбюрос хьажа а хьежа, къоабалъяьй телефонни бувзама гIулакхашца бахача наха биззагIа кхоачамбар, цун эффективности дикали тоъал лакхъяр духьа шийтталагIча пятилетке телефонни бувзам дегIабоалабелга сихдара, хиланза яргйоаца оборудовани, прибораш, материалаш дукхагIа хьаяра, чугIолла сердал лела моттигереи магистральнии линеш хьалъяра хьакъехьа СССР Министрий Совето енна предложенеш.

Къоабалъяьй КПСС ЦК октябрьски (1984 ш.) Пленума решенешка хьежжа РСФСР Саратовски областехий дехка лаьтташ дIахо дегIадоаладарен юртбоахама производство чIоагIа хургхиларах бола тешам лакхбареи, хIаьта иштта Белорусски ССР Витебски областе лаьтташта мелиораци сихъяра программаш.

Политбюрос хьаллаьцай йоагI-йоагIача пачхахьалкхени профсоюзнии органаша кийчъяь, Интуриста система организацеша советски гражданашта лоаттадеш дола гIулакхаш шердара тIаерзаяь мероприятеш. Уж мероприятеш чакхъяхаро йиш хулийтаргья туристски учрежденешка къахьегамхошта деш дола комплексни гIулакхаш тоаде, царца цхьана чутарбелга, кхача лоаттабелга, транспортни, экскурсионни, кхыдола гIулакхаш а долаш, гостиницашка, мотелашка, кемпингашка деча гIулакхий объеми ассортименти йоккхагIа хилийта, цар материально - техническа база дикка чIоагIъе.

Хьажа а хьежа, къоабалъяьй КПСС ЦК-арча партийни тIахьожама Комитето 1984 шера баьча балхах йола информаци. Комитето хьинаре гIулакхаш чакхдаьха хилар хьалха а даьккха, Политбюрос белгалдаьккхад боахамеи социально - культурни гIирсаш хьалдара ерригача участкашка, партийни пачхахьалкхени дисциплина дIахо чIоагIъянза, коммунисташа партийни вахара ленински нормаш йиза кхоачашъянза, парте тIахьожама органаша центрен моттигашкеи цу оагIорахьа тIагIертта болх банза барг ца хилар.

КПСС ЦК Политбюро заседане хьажа а хьежа, решенеш тIаийцай Коммунистически партеи Советски пачхахьалкхени чуреи арахьареи политика чакхъяхарах долча дуккхача кхыча дешаех лаьца.

СОВГIАТАШ ДIАДАЛАР

Самардийнахьа «Оргтехника» объединене культура Дворец тIаьг аьнна хьалIийзаяр. Укхаза гулбеннабар 1984 шера республике яьржа хиннача социалистически яхье хьалхара моттиг яьккхача Старопромысловски района къахьегама коллективай викалаш.

ВIашагIкхийттачар чIоагIа безаме тIаийцача парте Нохч - ГIалгIай обкома хьалхарча секретара В. К. Фотеева района кулгалхошта дIаелар КПСС обкома, НГIАССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома карара кара тела ЦIе байракх. Котбаьнарашта шедег тIара ловца боаккхаш, цар дIахо йодача хана а доккхий толамаш доахаргхиларах дог тийша да тхо, аьлар цо.

ТIаккха къамаьл даьча парте Старопромысловски райкома хьалхарча секретара А. М. Астафурова, Старогрозненски УБР бурувтохара мастера Н. В. Башминова, «Союзавтоматстром» ВНПО опытно - экспериментальни завода директора М. М. Торчинова, «Грозтрубопроводстрой» треста СМУ-2 штукатура - маляра Т. А. Апаевас тешам белар кастта хургдолча хоржамашта, парте XXVII съезда, Коталон Денна баха ма боагIара накъабахар, пятилетка тIеххьара шу аьттонца чакхдаккхар духьа шоаш низи хьинари кходерг ца хиларах.

Цу дийнахьа иззамо торжественни собрани хилар Горячеводски бурув тохара управлене коллективе а. Царна соахка баьча балхах хьожаяь КПСС обкома, республика Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома карара кара тела ЦIе байракх дIаяла венавар КПСС Нохч - ГIалгIай обкома секретарь В. И. Дмитриенко.

Байракх дIаийцача УБР начальника А. М. Акбулатова а иштта цига къамаьлаш даьча кхычар а баркал аьлар шоай къахьегама иштта мах барах.

ДIадахача шера республике котало яьккхачарна юкъе я «Промавтоматика» НПО коллектив а. Царна хьожадаь совгIат — парте обкома, НГIАССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома карара кара тела ЦIе байракх — коллективана дIаелар облсовпрофа председатела Г. Г. Олейникова.

Из хьаэцаш объединене начальника А. А. Опришкос тешам белар шоай коллективо хьалхашка латта декхараш кхоачашдара дIахорча хана а творчески хьинареи къахьегаргхиларах.

Пятилетка дийлагIча шера беркате къахьегарах котъяьннарг лаьрхIай «Чечингушводстрой» гIишлошъяра управлене коллектив а. Селхан вIашагIкхийтта хиннача цар партийно - боахама актива собране енаяр КПСС Нохч - ГIалгIай обкома секретарь З. А. Яндиева. Гулбеннараша чIоагIа тIоараш тохаш КПСС обкома, НГIАССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома карара кара тела ЦIе байракх цар кулгалхошка дIаелар цо.

ЧIоагIа деган гIоздаьнна бар селхан торжественни собране вIашагIкхийтта Чир-Юртовски цементни завода къахьегамхой. Ши-кхо шу хьалха тIахьаюсачарна юкъе хиннача цар коллектива карагIдаьннад шоай болх дикка тоабе а дIадахача шера котало яккха а.

Царна 1984 шера итогегIа енна йола КПСС обкома, республика Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома карара кара тела ЦIе байракх дIаелар НГIАССР Пачхахьалкхен кхерамзлен комитета председатела В. И. Белозерова.

«Назрановский» совхоза Аьлтий - Юртарча ферме дукха доярках ба йоккха балха опыт караерзаяь. Царна юкъе я Оздоева Мадина, Евоева Лайла, Албогачиева Марет, кхыбараш. Цхьа шу дIадахийтац шоай планаш толаме кхоачаш ца еш. Хьалхалатта доярках кагийча наьха хьехамчаш а ба. ХIанз юкъера лаьрхIача хIара кхоабача Iаттагара 6,2 килограмм шура йоаккх цар, планагIа яккха йоагIар 5 йолаш.

СУРТА ТIА: (аьрдехьара аьттехьа) доярках М. Оздоева, Л. Евлоева, М. Албогачиева.

И. ПЛИЕВА сурт.

КПСС обкоме

КПСС обкома бюро аргIанарча заседане дийцад НГIАССР транспортаца лелара кхерамзле Iалашъяра де дезарех дола дош.

КПСС обкома бюрос белгалдаьккхад автомобильнии машинаньъкъийн транспортаца лелара кхерамзле Iалашъяра болх чIоагIбара парте обкомо цкъа санна дуккхаза а хьадийха доллаше а, республике хьалхагIа а санна доккха материальни зе деши нах боабеши дола наькъашка транспортни хатараш хулаш хилар. Къаьстта а вIаштIехьдац гIулакх Ленински, Старопромысловски, Ачхой - Мартановски, Сунженски, Назрановски, Малгобекски, Шалински, Шелковской районашка.

Наькъашка транспортаца хулача хатарех 80 процент гаргга дараш транспортни средствай водителий бехкагIа хулаш да. Авареш эггара дукхагIа хилийтай «Чечингавтотранс», «Чечениигушвино», «Чечингплодоовощхоз», «Грознефть» яхача объединеней, юрта боахамеи жилищно - коммунальни боахамеи министерствай транспортни предприятеша. Цу белгалъяьхача а кхыча а министерствайи ведомствайи кулгалхоша данза дарг мел доацар даьдац транспортаца кхерам боацаш лелалга Iалашдара, цхьаболча, цу участкана жоп луча кулгалдеча наха цхьаккха бехктокхам ца хеташ леладу шоашта тIадилла гIулакх, во хьежа уж водителашта юкъера дисциплина чIоагIъярга, технически вIаштIехьйоаца машинаш араювлийт гаражашкара. Ведомственни тIахьожам во оттабаьб автотранспортах пайда эцара. Воча хьал тIа да Iалаьмате дукха машинаш лелаш а цу даькъе пассажираш дIаюха кхувлаш а дола дуккха наькъаш.

КПСС обкома бюрос керттера мероприятеш чIоагIъяьй 1985 шера транспортаца лелара кхерамзле Iалашъяра, КПСС горкомаш, райкомаш, горрайисполкомаш, министерствашеи ведомствашеи декхарийла яьй уж мероприятеш кхоачашъяра банза баргбоаца болх оттаяьча ханашка чакхбаккха, водительски состава юкъера дисциплина чIоагIъяра, автотранспортни средстваш технически дикача хьал тIа хилийтара къаьстта уйла тIа а йохийташ, вIаштIехьйоаца автомобилаш, къаьстта а нах дIа-юха кхувлаш яраш, гаражашкара вIаштIехьйоацаш цIаккха а араца ялийта, пачхахьалкхен машинех шо-шоай гIулакхашта пайда эцилга юкъера дIадаккхара.

Партийни организацей керттера низаш тIадерзадолда автобоахамашка кхетама болх чIоагIагIа бара, кулгалдеча нахагара доагIар дизза хьадехараи транспортаца лелара кхерамзле Iалашъяра хьалхара цар бехктокхам лакхбараи.

Наькъашка транспортаца дувзаденна нах боабеш хинна хIара хатар КПСС горкомий, райкомий бюрошка дувца а уж нийсдалара бахьанаш хьагучадаха а бехкке болча кулгалхошкара лира жоп деха а деза.

«Чечингавтотранс» «Чечингплодоовощхоз» яхача объединеней жилищно - коммунальни боахама министерства партийни организацешта тIадиллад машинашца лелара кхерамзле Iалашъяра тIадехка декхараш во кхоачашдарах «Чечингавтотранс» яхача объединене начальника заместитель н. Татриев Х. Б., «Чечингплодоовощхоз» яхача объединене начальника заместитель н. Алкаев С. Х., жилищно-коммунальни боахама министра заместитела н. Джандигов М. И. партийни бехктокхаме озарах дола дош дувцилга.

КПСС обкома бюрос коммунистий — кулгалхой «Чечингавтотранс» яхача объединене начальника н. Надирова Е. А., «Чечениигушвино» яхача производственно - совхозни объединене начальника н. Конева А. М., «Грознефть» яхача объединене генеральни директора н. Хачатурова Р. М., юрта боахама министра Арбиева М. А., Къулбаседа - Кавказски машинаньъкъа Грозненски отделене начальника н. Спридонова А. П. уйла тIаерзаяьй цар карарча транспортаца авареш яра боарам вIалла мегийта йиш а йоацаш лакха хилара, царгара хьадийхад наькъагIа лелара кхерамзле Iалашъяра тIадерзадаь лерттIа гIулакхаш чакхдоахилга.

КПСС горкомашта, райкомашта тIадожадаьд транспортни предприятейн автотранспорт йолча, авареш дукха хилийтача кхыча боахамийн кулгалхой персональни бехктокхамах долча дешага хьожилга.

Партийни организацей уйла тIаерзаяьй наькъагIа лелара дисциплина чIоагIъяраи пачхахьалкхен транспорт хьурматдеш лелаяран водительски состава юкъе беш бола кхетама предупредительни болх чIоагIбара, городийн юртийн наькъашкеи машинаш лелача улицашкеи гIолла гIашлой лелара кхерамзлен правилашта пропаганда яра йоагIаш йола мероприятеш къахьегама коллективашка хан-ханнахьа чакхъяхара.

КПСС обкома бюро заседане дийцад Сунженски района XX партсъезда цIерагIча колхоза партийни организаце 1984—1985 шерашка доахан толаме Iангара дахар духьа беш бола организаторски политически болх вIаштIехьбаккхарах дола дош. Цу дешах лаьца тIаийцача соцам тIа белгалдоаккх, доахан толаме Iангара дахар духьа боахама коммунисташи беррига къахьегамхойи оарцагIбахара XX партсъезда цIерагIча колхоза партийни организаце белггалара организаторски массово - политически болх беш хилар. Уж дешаш даим партийни тIахьожама кIал латт, парткома заседанеи цеховой партийни организацеи дувц. Цу хана къаьстта уйла тIайохийт хьайбаш доакъарашца, отарашца Iалашдара, хьайбаш леладерашта хиланза даргдоаца производственно-бытовой хьалаш вIаштIехьдахара. Чакхдаьхача гIулакхех дика беркат доал.

Боахам кхоачам хиллал Iалашбаьб доакъарашца. Юкъера лаьрхIача хIара условни керта кийчдаьд уж 15,7 центнер доакъара единица. Деррига доакъараш Iа доаккхача моттигашка хьатIаэзад, хIара ферме доаханна дехкача доакъарашца бетта планаш оттаяьй, тIаккха цо Iалашду царех рациональни кхомен пайда эцилга. Боахаме болх беш я гIожа, концентрированни доакъараши корнеплодаши чакхйоахилга Iалашдеш йола кхоъ кормоцех.

№ 1 а № 2 а йолча шурий фермашка хьайбаш леладерашта хиланза даргдоаца производственно - бытовой хьалаш вIаштIехьдаьхад, дикка кийчъяь цIе уголокаш, столовеш, медицински гIулакхаш дара кабинеташ, торгови точкаши бытовой гIулакхаш ду пункташи я. № 2 йолча ферме хьалъяь йоалаш латт 40 моттиг йола берий беш. Уйла тIайохийт хьайбаш леладерий самукъа даккхара, художественни самодеятельность вIашагIъеллай, кинофильмаш хьувкх, салаIара сайренаш ю. Производстве хьалхалаттарий сийна хIара денна фермашка а бетта итогех центральни усадьбе а къахьегама сийлен байракх урагIа йохийт.

Чакхбоаккхача балхах хьахулараш дика хIамаш да. Колхозо толаме чакхдаьккхад 1984 шу. Пачхахьалкхенга дулхи шурей йохкара план 107 процент кхоачашъяьй. Iанна доахан чусоцадаьча биъ бетта, 1983—1984 шерашкарча укх ханаца нийсдича, кIезиг-дукха лакхъеннай шура луча доахана продуктивность, шурей дулхи даккхара объемаш.

Парторганизаце балха дика мах а баь, КПСС обкома бюрос цхьайола критически замечанеш яьй. Белгалдаьккхад хьайбай боахама интенсификаци яра, шура яккхара прогрессивни поточно - цеховой технологи, боахама расчет, коллективни подряд юкъейоалаяра, ши смена йолаши ши цикл йолаши йола ден распорядок юкъе а йоалаяь хьайбай къахьегама режим лертIаяккхара беш планомерни болх боацилга колхоза парткомеи правленеи балха тIа цIенхаштта кхоачамбоацар хилар.

КПСС обкома бюро XX партсъезда цIерагIча колхоза партийни комитет декхарийла яьй доахана Iа доаккхачара кхоачамбоацараш дIадахара, даькъерча гIулакхашта хьалхара фермай кулгалхой, боахама специалистий бехктокхам лакхбара хоадамболлаш дола гIулакхаш чакхдаха. Производственни участкашта, къаьстта а гIулакхаш вIаштIехьдоацарашта, хадданза новкъостал де.

КПСС обкома бюро иштта дийцад балха моттигашта аттестаци яреи царна рационализаци яреи ларда тIа производственни мощностех пайда эцара эффективность лакхъярах; агропромышленни комплекса кулгалдеча кадрайи специалистийн квалификаци дIахо лакхъярах; 1984 шера юртбоахама балхаш де йигача студенчески гIишлошъяра отрядийн деша багIача кагирхойн балха итогехи, 1985 шера халкъа боахаме цар къахьегама эффективность лакхъяра декхарехи; 1984 шера КПСС Нохч-ГIалгIай обкома бюроси секретариатои баьча балха цхьайолча итогех дола дешаш.

Дуккхача кхыча дешаех лаьца соцамаш тIаийцад.

КЪАХЬЕГАМЦА СИЙ ДОАККХАРГДА ВАЙ ДАЬХЕН

В. И. Долгихца харжархой вIашагIкхетар

Пятилетка сийленца чакхъяккхара тIахьехаш парте даь кхайкарал шерра хьаллаьцад советски наха. Къахьегама овсарлен продукце дикали лакхъярца, Iилма - техническ прогресс дегIайоалаярца дувзаденна декхараш къестадара юкъе доккха дакъа лоац Липецка къахьегамхоша. Из кертагIдоахар 6 феврале Новолипецки хоржамий округе харжархой РСФСР Лакхехьарча Совета депутаталла кандидатаца — КПСС ЦК Политбюро членалла кандидатаца, КПСС ЦК секретараца Владимир Иванович Долгихца вIашагIкхийттача.

Iалаьмате чIоагIа деган айденна болаш харжар вIашагIкхийттача дакъа лаьцараша новкъост К. У. Черненко керте а волаш йолча КПСС ЦК Политбюро составах латта сийлен президиум.

Депутаталла кандидат волчун тешам бенна саг волча Ю. В. Андропова цIерагIча Новолипецки металлургически завода директора Социалистически Къахьегама Турпала И. В. Францеюка дийцар, В. И. Долгиха вахара наькъах, харжархой тIахьийхар хоржамаш хулача дийнахьа цар массане а коммунистийн парте боацарийн йохаргйоацача блока кандидата тIехьа кхадж тассара.

Собране къамаьлаш дир «Липецкий тракторный завод» оалача производственни объединене шлифовальщица В. К. Швецовас, №62 йолча юкъерча школа хьехархочо Е. С. Малининас, «Липецкстройтранс» треста № 1 йолча автобаза водитела В. М. Соловьева, кхыбараша. Цар йоахар, партеи Советски пачхахьалкхени чура а арахьара а политика чIоагIа хьаллоацаш я.

Цул тIехьагIа къамаьл дир гулбеннараша чIоагIа раьза а болаш тIаийцача В. И. Долгиха. Хоржамий кампани чакхйоал, белгалдаьккхар цо, ленински парте XXVII съезда, Сийлахь-йоккхача Коталон 40 шу дизара дахадоагIача тайпара накъадахара къовсам лоаттабеш дола советски халкъ политически хьинар лакха долаш а дог айденна къахьегаш а долча хьалашка, пятилетка заданеш толаме кхоачашъяра еррига резерваш оарцагIъяхара, экономика дегIаахара дика тенденцеш дIахо чIоагIъяра декхараш кхоачашдара наькъаца.

Оратора дийцар халкъа боахам дIахо дегIабоалабара советски наьха вахара хьал лакхдара керттера лоархIам болаш йолча цхьайолча проблемаех. Цо кертагIдаьккхар, теркам боахама хьакалагIа доал дара, хьаьча производственни Iилма - технически потенциалах кхы а дикагIа пайда эцара, финансовни материальнии ресурсай кхом бара, къахьегама дисциплинеи тIадиллача гIулакхах бола кадрай бехктокхами дIахо лакхбара тIабахийтанза барг ца хилар.

Кастта советски халкъо белгалдоаккхаргда Сийлахьбоккха Даймехка тIем тIа Котало яьккха 40 шу дизар —дерригача дуненна исторически лоархIам бола событи, аьлар Долгиха ше къамаьл даь воаллаш. Советски нах машара хьалашка баха а къахьега а шовзткъа шу—вай партеи пачхахьалкхени ленински арахьарча политика керттера итог. Машар чIоагIбара гIулакха кIаьд ца луш йоакхо е езаш хилар кертагIдоахаш я новкъоста К. У. Черненкос ше къамаьлаш деш увттаяь конструктивни предложенеш. Коммунистически партеи Советски пачхахьалкхенои дIахо йодача хана а хьинаре чакхйоахаргья арахьара машара политика, чIоагIбергба мехка экономически оборонни низ.

(ТАСС).

КХОЛЛАМЕИ МАШАРЕИ ДУХЬА

В. М. Чебриковца харжархой вIашагIкхетар

6 феврале Владивостоке хилар харжархой Ленински хоржамий округе гIолла РСФСР Лакхехьарча Совете харжара кхадж тоссаш волча КПСС ЦК Политбюро членалла кандидатаца, СССР пачхахьалкхен кхерамзлен Комитета Председателца Виктор Михайлович Чебриковца вIашагIкхетар.

ЧIоагIа деган айденна а болаш харжар новкост К. У. Черненко керте волча КПСС ЦК Политбюро составах латта сийлен президиум.

Хоржамаш хулача дийнахьа коммунистийн парте боацарийн йохаргйоацача блока кандидата тIехьа кхадж тассара харжархой тIа а хьийха, «Дальзавод» яхача судоремонтни предприяте трубопроводчиккий бригадира В. Н. Белотелова — депутаталла кандидата тешам беннача саго — дийцар В. М. Чебрикова вахара наькъах.

Собране къамаьлаш даьча Сийлахь - боккхача Даймехка тIема доакъошхочо, Слава яхача ордена виззача кавалера Д. Н. Бондаренкос, № 10 йолча гIишлош еча управлене малярий бригадира Г. А. Гридина, пограничника, воккхагIа волча сержанта Виктор Рябошапкос, кхычар дийцар, КПСС а Советски пачхахьалкхен а кIоарггача хьаькъалера ленински чура а арахьара а политика дерригача халкъо хьаллоацаш хиларахи краера къахьегамхой, кIаьд ца луш, социалистически Даймехка низ чIоагIбе гIерташ хиларахи.

Гулбеннараша дика тIаийцар къамаьл даь В. М. Чебриков. Шийх тешам боларах Ленински хоржамий округа харжархошта баркал а аьнна, цо белгалдаьккхар, шийх тешам болар, ше советски халкъа йизза авангард йолча деррига исторически толама дахара вай дегаш урауттадаьри организаторий йолча ленински партех тешам болар лоархIаш хилар.

Хоржамаш долча хана воаш баьча балха итогаш ювай, дIахойодача ханна дола декхараш белгалдоах, аьлар дIахо депутаталла кандидата. ДIадаха хоржамаш хинначул тIехьагIара ха белгал я парте XXVI съезда, цул тIехьагIарча КПСС ЦК Пленумий решенеш кхоачашъяра тIадерзадаь советски наха даьча дуккхача балхаца. Керда толамаш даьхад боахами культуреи хьалъеча. ДегIаенача социализма хьалашка латташ я социалистически демократи дIахо эргадаьнна тоадалара процесс, тIа-тIа хьинарегIа дакъалувц къахьегамхоша дерригача пачхахьалкхен а общественни а гIулакхаш къестадеча.

Пачхахьалкхен кхерамзлен органий балхах дувцаш, В. М. Чебрикова кертагIдаьккхар, дунен халкъашта юкъера хьал ирденнача хана чекисташа шоаш шоашкара дIадехараш къаьстта лакхденна хилар, ма могга айю цар шоай политически бдительность, тIагIертте доаду советски стойна духьала моастагIаша леладу гIулакхаш. СССР КГБ органий беррига болх парте шийна хьалхашка увттаду декхараш кхоачашдара тIаберзабаь ба. Партийни кулгалдара ленински принцип дилла а хиннай хIанз а я цун балха дохаргдоаца закон.

Парте политикана, аьлар В. М. Чебрикова ше къамаьл даь воаллаш, дерригача халкъо гIо ду. Цун тIахьехамаш чIоагIа хьаллувц наха. Из иштта да, марксистско - ленински теори ларде а лувцаш из творчески дегIа а кхувлаш, парте къахьегамхой хьашташ нийса кхетадеш хилар бахьан долаш.

НОВ. А. Н. САРДАЛАШВИЛЕНА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума

УКАЗ

Мехкдаьтта промышленносте дуккхача шерашка беркате болх барах, общественни вахаре хьинаре дакъа лацарах вaьча дийнахьа денз кховзткъа шу дизарца дувзаденна Нохч - ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла Сардалашвили Александр Николаевича — «Грознефть» яхача производственни объединене генеральни директора заместитела.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный, 1985 шера, 7 февраль.

24 феврале — Советашка хоржамаш

КЪАХЬЕГАМХОШТА БОЛЧА АЬТТОННА

«Доал дара органий балха халкъа депутатий советашта лоаттабеча тIахьожамах хьадоала беркат доккхагIа хилийта. Берригача боарамех болча гIулакхаш тIарча наьха а боахама кулгалхой а балха доагIар чIоагIагIа хьадехаш а объективно а мах белга, харжархой наказаш кхоачашдара дукхагIа йоакхо елга, административни аппарат эргайоахаш тоаслга, кIезигъелга, правопорядок чIоагIъелга, Советски Iаьдала сий лакхделга Iалаше».

(«Халкъа депутатий Советий болх дIахо тоабарах» болча КПСС ЦК апрельски (1984 ш.) Пленума соцам тIара).

Ха дIа ме йода шерлуш, тоалуш, тIехь-тIехьа города хьисапе ерзаш, хозлуш йоагIа тха болхлой поселок Карабулак. Тхацига воагIачоа гаьннара бIарг тIаотташ, бIарг хьоасташ да поселке хьалдаь доккхий, дукхаза вIаштIардаь цIенош, жагIа а асфальт а билла тоаьлй дукхагIйола улицаш, тха тикашка, наггахьа городе а нийслуш доаца, промышленни, культтовараш эца йиш я бахача наьха.

Болх бе, салаIа, дунен халкъашта юкъерча таханарча хьалех дувца, шоашта деза литература деша, юкъарча вахаре хьинаре дакъа лаца еррига а таронаш йолаш я тха поселке. Бахача наьха уж хьашташ дизза кхоачашдеш я художественни а техническии а литература дола ши библиотека, «ВЛКСМ 40 шу» яха йоккха клуб. Юкъера дешар бераштa хьехара поселке йолаш я шиъ школа. Цига болх беш ба лакхера образовани йола говза хьехархой. Бераш долча хьоашалгIа ух каст-каста производстве хьалхалаттараш, нагирхой хьехамчаш, тIемен къахьегамен ветеранаш. ТIехьара хоржамаш моттигерча Советашка хинначул тIехьагIа поселке хьалъяьй йоккха культмаг, берий беш, Грознерча «Горплодоовощторгон» Сунженски райпоси цхьана хьалъяьй поселке соми баьцадаараши бахача нахага дукхагIа дIакхачийтара лаьрхIа йола тика. 1983 шера декабрь беттен соахка октябрь беттен дуккхаза вIаштIардаь цIенош хьалдаь а даьха, цар чу баха хайшаб 124 дезал, хIаьта Кирова цIерагIча колхоза хьайбаш леладераштa хьалдаьд йиъ квартира йола цIа.

Гуш ма хиллара, доккхий а чоалхане а боахамаш дола предприятеш, организацеш, культура учреждененеш я Карабулакски поселкови Совета территоре тIара яраш. Цудухьа пачхаьалкхен планаш цар кхоачашъяра, социальни, культурни, экономически даькъе уж дегIаахар комплексно Iалашдара тIаберзабаь бола болх геттара дукха бе безаш я поселкови Совет. Из ший керттера декхар тIехдика кхетаду Совета исполкомо. Цудухьа оаха вIашагIъеллай Карабулакски территоре тIа мел йолча предприятешта, боахамашта керте латтараш чубоагIаш йола кулгалхой Совет. Доккхий а боккха лоархIам болаш а да цун декхараш. Совето тохк ерригача промышленни, юртбоахама предприятеша, транспортни, торгови организацеша, быта службаша болх мишта бу, царна малагIа новкъостал эш. Поселок социально а культурно а дегIаахара мероприятеш увтта а еш, чакхйоах.

ХОРЖАМАШКАРА ХОРЖАМАШКА

Масала, 1983 шера хилар поселок тоаяра хьакъехьа дош дувцаш йола аргIанара сесси. Цхьа шу ха а луш, хIара кулгалхочоа хьалхашка ховдамболла декхар оттадир. Йилла ха чакхъянначул тIехьагIа соахка хьежар цох даьр фуд. Улицаш тоаеш, жагIа а асфальт а буллаш, турникеташ увттаеш балхаш даьд «Сунжанефть» НГДУ, химреагенташ еча Карабулакски завода, Кирова цIерагIча колхоза коллективаша.

Цунца цхьана сессе цIенхаштта бехк бир шоашта тIадилла гIулакх кхоачаш ца дарах бехказ бувла гIерташ хиннача рудай йоаца материалаш кийчъеча директора Б. Далаковна, коача газ кийчъеча Къулбаседа - Кавказа контора начальника В. Атрощенкона. Хьалхарчо кхоачашдаьдац хIанз а тIехьа больницана гонахьа карт ергья, аьнна, ше денна дош хIаьта шоллагIчо тоаяьац Набережни улица, иштта йитай цо шефски новкъостал ца деш № 2 йола юкъера школа а, ше дергда из, аьнна, шийна дIатIаийца хиннадале а.

КПСС ЦК апрельски (1984 ш.) Пленумо доккхий декхараш увттадаьд халкъа депутатий Советашта хьалхашка къахьегамхошта социально-культурни гIулакхаш делга, бахача наьха вахара а быта еррига а оагIонаш ма могга тоаяр, цар хьашташ диззагIа кхоачашдар дIадехаш. Из дика кхетаду поселкови Совета депутаташа, хьинаре дакъа лоац еррига ча мероприятешка. Поселок социально дегIаахар айхха дувзаденна да наьха общественни сакхетам айбарца, цар вахаре дIалоаца позици хьинаре хиларца. Цу гIулакха дика оарцагIйоах Совето «Сунжанефть» НГДУ культура Дворец, техника цIа. Укхаза наьха сапарагIата доаккхаш, кердадар довзийташ, цар сакхетам лакхбеш чакхйоах тематически сайренаш, конференцеш, викторинаш, тайп-тайпара вIашагIкхетараш, торжественни хьале накъабоах Советски Эскаре гIулакх де болха кагий нах, чакхдоах саг йоалаяр-яхар санна дола Iаьдалаш.

Поселкови Совета территоре тIа бахача наьха унахцIено лораяра ший къаьстта терко тIаоз исполкома болхлоша, халкъа депутаташа. Дукхача хана дIакъайла лаьтта больница хIанз болх бе йолаенай. Укх тIеххьарча шера бала хьогар наха бытовой газ тоъаш ца хилар бахьан долаш. ХIанз из проблема къоастаяьй оаха. ДегIаахара планагIа Карабулакски химреагентий завода коллективо хьал а яь соахка эксплуатаце дIаеннай Ачалкхе-Карабулак яха газопровод. ХIанз газаца нах Iалашбара гIулакх дизза кхоачашдаьд. Бакъда, диназа даргдоацаш да укх гарггарча хана кхы цхьаькха а. Массехк шу да поселке баха нах молача хица Iалашбара гIулакх тхона къоастаде ца мога. Массехк скважина бурув а теха, лехадар оаха хий, бакъда, цар дебит эсала хиннай. Iуйрийна а сайрийна а юкъ-юкъе хий дIакхувла дезаш хул тха. Укх шера КЗХР коллективо хьалъяьккха езаш я Пхьилекъонгий-Юртара хьайоагIа хинпровод, иштта из йилла лаьрхIад Назранера а. Уж балхаш даьчул тIехьагIа тоалургда тха нах хица Iалашбара гIулакх а.

Ше хьайича гIоне саго кулг ца тохаш латт тха поселкера электролинеш. Дукха бIоагIий аварийни хьале да, хIанз-хIанз Iолега кхераме а долаш. Соахка уж дерригаш хийца а хийца керда линеш хьалъе езаш яр тхона Сунженски РЭС, бакъда, таханарча денга даь хIама дац поселке. Укх шера де мел эшар дергда оаха-м аьнпад РЭС-а начальника В. Чичайкина, ховргда-кх цун дош мел чIоагIа да.

Нах дукхагIа бебара, цар вахара хьалаш тоадалара, арахьара нах дукхагIа хьатIаахара гIо деш я поселкови Совето, халкъа дуптаташа чакхйоаха еррига мероприятеш. Укх тIеххьарча шин шера 164 керда дезал баха Iохайшаб тха поселке, царна лаьттан участкашца, гIишлон материалашца, материальни гIонца новкъостал ду Совета исполкомо. Дог гIоздоахаш да поселкаца цхьана дезалаш а дегIаахар. Иштта итташ бах тха поселке ворхI, бархI, кхы дукхагIа а бераш дола дезалаш. Царех ба Точиева Фердовсий, Альтемирова Любай, Гудиев Султана, Хабриев Беслана, дукхача, кхыбарий дезалаш.

Парте, правительствос дIадеххача бесса болхлой поселок Карабулак дIахо а дегIаахара деррига а шийх тийшар дергдолаш я тха поселкови Совета исполком, де мел эшар дергда гарггарча хана цох город, аьнна, цIи тиллийтара, шоаш укхаза бахаш хиларах нах доккхал деш хилийтара.

А. ИВАНОВА,
Карабулакски поселкови Совета исполкома председатель.

Хоржамашта накъадолхаш шерра чулоацам бола болх бечарех я г. Назранера № 12 йолча хоржамий участкера агитпункт. Укхаза укх деношка бахархошта юкъе беш бола беррига массаво - политически болх дIахьош ба «АМООС» управленен № 2 йолча юкъерча школан агитатораш. Царна юкъера нахаца къамаьл де, политически боахамен дешаш хьалхашка латтача декхарашца дувза ховш хиларца белгалбаха лов № 2 йолча школа хьехархо Мурзабекова Махьмада Фатима, «АМООС» техник Льянов Iаьлий Лейла, гIулакха тIара болхло Мурзабекова Мухтара Мадина, инженераш Добриева Мухтара Лена, Экажев Йоакъапа Идрис, кхыбараш. Цар хьынарца харжархошта «СССР Конституци — вай вахара Керттера закон», «Хоржамашкара хоржамашка» яха лекцеш, беседаш яьй.

Товш вIаштIехьъяьккхай «АМООС» управлене чуйола цар агитпункт. Деша ловчоа тайп-тайпара политически литература, журналаш, газеташ, хаттар дечоа жоп дала нах ба, хьажа телевизор я, къаьстта йоакхо ю къонача харжархой.

СУРТА ТIА: шоай декхарий хьакъехьа дагабоалаш ба «АМООС» агитатораш: управлене инженер И. Экажев, гIулакха тIара болхло М. Мурзабекова, техник Л. Льянова, хих пайда эцача отдела воккхагIвола инженер А. Экажев.

И. ПЛИЕВА сурт.

АГИТАТОРАШ — ХАРЖАРХОЙ БОЛЧА

Юрта боахама специалистех, юкъерча звеной кулгалхоех, хьехархоех, лорех, юртарча интеллигенце кхыча викалех бола бIаьш агитатораш ба бахача моттигашкарча шоай десятидворкашкеи агитпункташкеи боккха хьехама болх беш. Харжархошта цар дIайовзийт депутаталла кандидатий биографеш, вай Сийлахь-йоккхача Даьхен дикагIболча къонгаштен мехкараштен тIехьа кхадж тассара тIахьех уж.

Бийса яххалца сийрда йоагаш хул Алхан-Кала юрта юккъе дагIача ДК-арча агитпунктера лампаш. Цу хоржамий участке мел эшар долаш да: бе-беча тематиках дола литература, керда газеташи журналаши, хоза кийчъяь стендаш. Хьачувеначун моллагIча хаттара дизза жоп корадоагIаргда агитпункта дежурнегара. Цул совгIа, укхаза я КПСС ЦК материалаш, сийлахь-йоккхача Коталон 40 шу дизара мохк мишта кийчлу дувцаш йолча статьяй подборка, хьалъэхкай харжархой спискаш, плакаташ доахк, гойтара агитаце стендаш я.

ПланагIа беш ба агитпункта болх. ДукхагIбола агитатораш Ермоловски ДОК-ереи школереи ба. Юртарча къахьегамхошта хьашт долаш хьаьший ба уж. Харжархошта йовзийт цар хоржамех йола положени, моттигерча Советашка харжа оттабаьча кандидатий къахьегамен общественни гIулакхаш.

Дуккхача хьинареча агитатораштa юкъера а белгалвоалаш ва «Терек» яхача объединене Ермоловски филиале агитатор Дадаев Ахьмад. Агитационно-массови балха йоккха опыт йолаш волча цо ха ца къовсаш кхоачашъю ший общественни поручени: харжархошта дIадовзийт СССР-ен НГIАССР-ен Конституцеш, РСФСР-ен НГIАССР-ен Лакхехьарча Советашка деча хоржамех дола Законаш.

Ц. ЯРАГИЕВ.

АГИТЦЕНТР КИЙЧЪЯРАХ ДАЛАЦ

Город Грозне центре уллачарех цаI я «Чечингражданпроект» институтера агитцентр. Ма дарра аьлча, «Юбилейный» кинотеатра, № 3 йолча школана гонахьа баха нах ба укхазарча № 24 йолча хоржамий участкана юкъебоагIараш.

Агитцентре хила дезаш мел дола хIама долаш да укхаза амма нах, е, вешта аьлча, харжархой боацаш ба. Е уж укхаза хьалха хинна хилар хоадолийташ йола лар а яц гуш. Наха хетарийн хьаштийн журнала тIа даь йоазув корадийзар сона. «Наггахьа мара бахархоех саг чувагIац тхо долча», аьлар цар участкови хоржамий комиссе секретара Белоусова Валентина Даниловнас. Комиссе секретара царца лархIац цхьацца гIулакха укхаза хьачууха шоай институтера болхлойн лоалахарча № 3 йолча школера агитатораш санна дежурстве боагIа хьехархойн. Бокъалдар аьлча, цо а, тIаккха хьавийха укхаза хиннача агитпункта заведующе Дьяков Игорь Федоровича а дийцар, цар гуччахьа из хьаоалаш деце а, кхетаде доагIар: «Диназа ца боалаш хьа-м бу оаха ер болх, бакъда, хоахета ха йоаелга санна хIама да-кх ер» аьнна.

Цхьан дешаца аьлча, шоаш долча из агитцентр хьаьлга нийса лоархIаш бацар уж, хIаьта фуннагIа - моллагIа даь а из «мухь» шоашта качара баьлча бакъахьа хеташ а бар. Цу даькъе цкъа дийца ца Iеш, дуккхаза къамаьлаш а хиннад тха парте райкоме, яхаш Iокадар уж.

Хьожаргда вай цар йоккха низкъало ца еш атта де йиш а йолаш вIаштIехь ца доаккхаш дисар фуд. Дукха кхалнах, маIанах балха ба цар институте. Цар дуккха дукхагIчар деша дагIаш а цига даха кийчлуш а бераш да. Дай-ноаной чIоагIа ха ловш ба шоай бераштa школьни реформа фу лургда, цу даькъе шоаш фу де декхарийла ба. Из цхьаккха хало ца еш чакхдаккха йиш яр № 3 йолча школа хьехархой низаца. Къонабараштa меттел кхычарна а безаме хеташ чакхдувл парте, тIема, къахьегама ветеранащара вIашагIкхетараш. ХIаьта шоай хоржамий участке баха нах город Грозне кхоане мишта хургья, цун майдашка, улицашка фу тайпара дола керда цIенош хьалъоттаргда, из мишта дегIаухаргья ха ловш бий хьежабий институтера агитаторaш-проектировщикаш!? Цох лаьца дувца пайдане хIамаш доацаш ба уж? Бац. Цу тайпара беседа ергйола хьалхе агитатораша дIахайтача ладувгIараш шортта хургбар аьнна хет. Къаьстта безаме хеташ вIашагIкхет уж, нагахьа санна шоаш болча кулгалхой боагIилга е депутат отчет яла лаьрхIа волга хайча.

Цхьаькха цхьа хIама а да кхета ца деш. Укх агитцентра базови лоархIаш я института парторганизаци. Цул совгIа, цунна чуйоагIа № 3 йолча школа, «Южсталькомструкце», «Кавэлектромонтажа» яраш а. Цхьабакъда, цар парторганизацеш а, агитатораш а юстара бисаб цун балха. Царех-м хьабийхача а хьабала пайда бацар аьнна кхыметтел юххьанца хоржамий кампанена хетаь парторганизацей секретарий семинар еча хана хьа ца бехаш битаб уж. ХIаьта хIанз укхазарча агитцентра кийчдаь цIа ханна мара мукъадаьккха дац яхилга а кхетадеш дацар. Хоржамаш долча хана а уж доацача хана а хадданза болх бе безаш еций ужаш?

Ма дарра аьлча, агитцентра лаьрхIа цIа мукъадаьккхачеи из кийчъяь дIаоттайначеи шоай декхар даьнарг лаьрхIа Iохайшачоа тара ба укхазара бараш. Цхьацца мероприятеш е дагахьа-м бар уж, бакъда, хоржамаш дара йисар ши кIира мара ха ца хилча боккъонца харжархошца бе боагIа болх маца дIаболабергболаш ба? аьнна царга хаттар ца дича далац.

С. ШАБИЕВ.

ХАЛКЪА КАНДИДАТАШ

ХАЛА ДУКЪ

Мехка хало тIаэттача сиха доккхий хул бераш. Сакхетамга диллача хIаьта а. Цу нахех ва Веденски района Орджоникидзе цIерагIча колхоза колхозхоша Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета депутаталла кандидат оттаваь цу боахама председатель Хусаинов Абухьасан. Сийлахь-боккхача Даймехка тIемо бохабаь бар боахам. Дешар юкъагIа а дита ший дийтта шу даьлча къахьега волавелар из. Дезал боккха бар. ЗIамигача Абухьасана чуденар а чIоагIа эшаш дар. Лохара хьаволавелар Абухьасан. Колхозхо хилар, цул тIехьагIа шоферий курсаш чакхъяьхар. Орджоникидзе цIерагIча колхозе цо болх бу ткъаь бархIлагIа шу да. Шофералла болх беше, Махачкалински юртбоахама техникум чакхъяьккхар. ХIаьта колхоза председатель вола ткъаь кхоалагIа шу да.

Тайп-тайпарча моттигашка вайнав сона Абухьасан. Со аьнна воацаш, нахаца тарвала ховш, шийна ца ховр, ше шеквар дIахатта эхь ца хеташ, боккхагIчар зIамагIа волаш, кагагIчарна дIадала хьакъал долаш саг из волга дуккхаза гучадаьннад сона. Цудухьа юртахоша сий деш, царна дукхавезаш ва Абухьасан. Саг йодачайоагIача нийсвелча безам баа хов, вой тIа кхаьчача бала кхаьчанун оагIув хьаллаца кийча ва.

Цхьабакъда, из дац керттера дар. Керттера дар да болх вIаштIехьбаккха, нах шийна тIехьабаха Абухьасана ховш хилар. Цо кулгалдеча колхозо хIара шера кхоачашъю пачхаьалкхен планаш а социалистически декхараш а. Цудухьа Ерригроссийски а Ерригсоюзни а яхьашка дуккхаза котйийннай из.

Балха тIа доккхий толамаш дахарах Хусаинов Абухьасана еннай «Знак Почета» яха орден. Из ва КПСС Веденски райкома член, халкъа депутатий районни совета депутат, колхозий Ерригсоюзни совета, Нохч-ГIалгIай АССР колхозий совета президиума член.

Юртахоша а района партийни боахамеи активо а чIоагIа лоархIаш ва из.

Коммунист Хусаинов Абухьасан керте латтача дена чIоагIъеннай ловман колхоза экономика, хувцаденнад Махкеты яхача юрта сибат.

Хала дукъ да колхоза председатела тIалаттар. Бакъда, из бIубенна дIахьо цо.

М. ХАМХОЕВ.

Тоалуш йоагIа юрт

ХIара шера тоалу вай юрташ, хIаьта наьха вахар кхы а хозагIа хул. Тха юрташка — Аьлтий-Юртеи Дошалкъий-Юртеи дIадаха хоржамаш хинначул тIехьагIа доккхий социальни хувцамаш хиннад. Дошалкъий - Юрта хьал а даь чуховша наха дIаденнад 8 цIа. Дошалкъий-Юрта Албогачиева цIерагIча улицагIа Наьсар-Кертен доазонга кхаччалца наькъаш дахкад. Наьсар яхача хина тIагIолла доккха тIий тиллад. Бани хьалъяьй. Юкъерча школашка газ чуйиллай. Аьлтий-Юрта Прохладни улицагIа газопровод йилла йоалаш латт, хьалъеш я 320 бера деша моттиг хургйола керда юкъера школа.

Тха юрташка уж мероприятеш чакхйоахача доккха дакъа лаьцад НГIАССР Лакхехьарча Совете тха депутат хиннача Анатолий Иванович Иванова (Гамурзиевски хоржамий округ № 109). Цо тха харжархой наказаш тIагIерттаи дизаи кхоачашдаьд, харжархой шийх беппа тешам боабаьбац.

Хоза а хеташ белгалдаккха дог доагIа, тха юрта Совето, хоржамаштеи сийлахь-боккхача Даймехка тIем тIаяьккхача Коталон 40 шу дизаран яха ма йоагIара накъалхар духьа 1984 шера района юртий Советаша лелаьча яхьа итогерIа хьалхара моттиг яьккха хилар. Из бахьан долаш тхона елар КПСС Назрановски райкомеи райисполкомеи карара карa тела ЦIе байракх. Цо къахьегa хьахьокх, аьнна хет сона, тхоай депутаташа болх мишта баьб. Укхаза белгалбаха боагIа «Назрановский» совхоза трактористаш коммунисташ М. В. Ужахов, Бузуртанов Саварбик, Алиев Ювсап санна бола депутаташ; халкъа тIахьожама членаш Б. Б. Албогачиев, Б. Ю. Мальсагов, М. Ш. Шутуров, М. Ш. Сагов, С. В. Чичерова, Ш. М. Хаштыров; хьехархой М. Р. Куркиева, Л. Б. Сагова, Ф. В. Оздоева, Б. Ю. Мальсагов, А. П. Мальсагова, кхыбараш. Цар шоай декхараш цIена, дизза кхоачашду, эшача метте новкъостал ду Совета.

ХIанз РСФСР-ен НГIАССР-ен Лакхехьарча Советашка, моттигерча Советашка хургдолча хоржамашца бувзабенна шерра болх бу тха депутаташа, агитатораша, юртарча интеллигенце. ХIаьта уж лакхача идейно-политически боараме чакхдахар — тха сийлахьа декхар.

А. САГОВ,
халкъа депутатий Дошалкъий-Юрта Совета исполкома председатела декхараш кхоачашдер.

ЦУН СИЙ ДАЬД

Мейриев Аюп Сунженски района «Победа» яхача колхоза гIишлонхой мастерской заведующи вола ши шу мара дац. Дика болхло а агитатор а хиларах тарра ше дIавовзийтав цо.

Ткъо гаргга саг ва Мейриева кулгалдеча гIишлонхой бригаде, колхоза фермашка е езаш йоля ремонт еш, эшача кулг тохаш ба уж. Цар шоай болх дика барах тийша да хьайбаш дика Iангара дахар. Цудухьа шоашта тIадилла декхар даим а кхоачашдеш хьайоагIа тайп-тайпарча къамех бола нах юкъебоагIа бригада.

— Цкъа аьннар шозлагIа ала дезаш а хIама хьадайтара тIалатта везаш а яц Мейриева коллектив, — яхаш дувц боахама парткома секретара Н. П. Дороднова. — Йиллача ханал хьалха кийчъю фермаш.

Даим а парте дош нахага дIакхачийта гIерташ, из доашхаш, наха юкъе хила гIерташ хьавоагIа агитатор. Дукха хул цун дувца а ала а, наьха хаттарашта кIоаргга жоп лу.

Карарча хана Мейриева чIоагIа гIо ду колхоза управлене цIагIарча агитпункта, харжархошца цхьацца беседаш ю. Агитпункта дежурней списка юкъе ва из, цун дежурствах цига нийсвенна саг ше бенача наькъа раьза хиле юхавода.

Шерагара-шерага ший знанеш лакхъеш хьавоагIа гIишлонхо. Экономика кIоаргга йовза, Iомае дагахьа вахав из конкретни экономика школе деша. Къахьегара тIера вола, нахаца Iимерза а тарвала ховш а вола саг ца зувш висац. Къахьегамхоша Орджоникидзевскерча станични Совета депутат хила кандидаталла хержав Мейриев, цун доккха сий а деш.

С. АРЧАКОВ.

«Нефтехимзапчасть» яхача заводе шоай хьаьналча къахьегамца предприяте сий лакха лоаттадеш бола къахьегама ветеранаш дукха ба. Царех цаI я литейно-кузнечни участкера прессовщица Дуциева Лида.

Заводе болх беш массехк смежни говзал караерзаяьй Дуциевас, хIара дийнахьара нормаш 140—150 процент кхоачашъю.

Къаьстта теркам тIабохийт Лидас ший йIаьхий балха опыт заводе балха баьхкача кагирхошта дIаялара. Дукха ба тахан предприяте цун хинна ученикаш. Цар дег тIара баркал йоах шоай хьехамчунна.

СУРТА ТIА: прессовщица Л. Дуциева.

И. ПЛИЕВА сурт.

Планаши даьдаьннараши

СОВЕТСКИ ОБЩЕСТВО: СОЦИАЛЬНИ НИЙСХОН ШИ ОАГIУВ

1985 шера — карара пятилетка чакхйоалача шера лаьрхIа йола мохк экономически социальнои дегIаахара план кхоачашъе доладеннад советски халкъ. Экономисташа белгалдоаххача тайпара, укх шера йолча плана тIеи бюджета тIеи совбоал социальни лостам, низ а средстваш а дукхагIа дIайохийтаргья социальни проблемаш къестаярга, советски наьха вахара боарам лакхбарга. Кхоачам ба къаман доходах пхи дакъа дича диъ дакъа цу гIулакхашта хьожаду аьлча.

Къаман доход нийсхонца екъара лоархIаме форма я вай мехка карарча шера оннда дегIа а йоагIаргйола. хIаьта бIарччача пхе шера 25 процент алсам а яргйола потреблене общественни фондаш. Цар принципиальни башхало латт материальни духовнии беркат чудухьара йола таро общества ерригача социальни группашта, хIара дезала, хIара сага цар цхьатарра Iалашъеш хиларах.

Потреблене общественни фонда средствай чотах дIахец, цун дезала социальни положении доходаши миччa тайпара яле а, хIара зIамигача сага ший хьаштдолчча юкъарча, профессиональни, лаьрххIача юкъерчен лакхехьарчен образованега кхача таро хулийташ йолча мах боацача образованега додар. ГIулакх ишта латтаро йиш хулийт массанена а хиланза яргйоаца юкъера образовани лулга толаме кхоачашде меттел, советски общества дерригача социальни тIоаний цхьатарра лакха образованность хулга Iалашде а.

Советски паччахьалкхено шийна дIатIаэц наьха унахцIено лораярен уж къабелча материально Iалашбарен йоакхо елга. Мах боацаш медицински гIулакхаш дарген унахцIено лораяр дIахо дегIадоаладарген йолха, пенсешта, ханна болх ца булаш бисараштен бераш долча дезалаштен йолча пособешта, дуккхача кхычарна теларштен льготаштен йола средстваш — уж дерригаш а потреблене общественни фондера телаш да.

Ховш да, наха чубаха эшача моттигий проблема дерригача дунен тIа мел ира латт. ХIаьта нагахьа санна дукхача дегIаухача мехкашка из къоастаяра эша средстваш тоъаш еце, дегIадаьхкача капиталистически мехкашка духхьал социальни нийсхо ца хилар бахьан долаш хиина хIама да из. Наха баха эша моттигаш бизнес я цига. Даим дегIаухаш латта квартирах тела беза мах къахьегамхочун дохода кхоалагIча даькъага кхоачаш моттигаш кIезига хилац, хIаьта дуккха бараш-м из вIалла тела йиш йоацаш а ба. Эггара бIаьхегIа болча капиталистически мехка — ВIашагIкхийттача Штаташка — 4 миллион саг ва чубаха цIа доаца, корта кIал баккха тхов боаца нах, хIаьта гIулакх ишта доллашехьа юкъера лаьрхIача мехка жилой фонда пхиъ-ялх процент (пхи миллион совгIа квартира) даим яьсса латт.

Вай де лаьрхIа хIама да гарггарча шерашка хIара дезала къаьстта йола мел эшар долаш йола квартира хулийтилга Iалашдар. Из декхар кхоачашдара Iалаьмате дукха средстваш хьахец паччахьалкхено. Шер-шера хьалъю мехка ши миллион совгIа квартира. ХIаьта таххане а городе бахача нахах 80 процент къаьст - къаьстача квартирашка бах. Карарча шера башха совгIа эшашагIа боацаш кхы а 10 миллион саг ховргва кердача квартире ваха. Амма гIулакх духхьал наха чубаха хьалдеча цIеной масштабах лаьтта Iац. Коммунальни гIулакхех лур а лаьрхIача юкъера лаьрхIача болхлочуни гIулакхъхочуни дезала дохода кхаь процента боараме бола квартирах луш бола мах дунен тIа эггара лохахагIа хиларо йиш хулийт хIара советски сага цун алапи мичча беса дале а мел эшар долаш йолча квартире ваха.

КПСС а Советски паччахьалкхен а социальни политика даим тIаерзаяь я халкъа вахара хьал тоадара. берригача советски наьха унахцIено чIоагIъяра, нах чубахача моттигий фонд шеръяра, юкъарча а профессионально-технически а образоване система дегIакхувлараи эргайоахаш тоалраи. Цу дерригне гаранти лу, нийсхон боарам социализма хьалашка мара хила йиш йоацача тайпара лакха хургхилара.

Амма из-м советски общества социальни нийсхон алхха цхьа оагIув мара бац. Вож къаьгга гуш ба социализма керттерча принципах: «ХIаранегара — цунга дулургдар, хIаранена — къахьегамга хьежжа». Къахьегамах лур, обществагара сагага хьакхоачашдар цо хьийгача обществана пайданача къина духалгеи дикалгеи хьежжа хилар эггара нийсагIа дола хIама лерхIаш тIаэц советски наха. ХIаьта нагахьа санна цу принципа тIара бувлаш моттиг хилча, цхьацбола нах болх кIезигагIа бе а шоашта доагIачул дукхагIа чудахьа а гIерташ хилча, е массанена а цхьатарра хила деза яха гIулакх юкъедеча, из новкъа а хул, цунах нийсхо ца хилар а лерхI. Советски халкъо ший ма хулла хьаллоац паччахьалкхено шоаш къа ца хьийгача доходех баха гIерташ бараштa — общественни рузкъа лечкъадераштa, кхааш ийдераштa, совдегархошта духьала чакхдаьха гIулакхаш.

КIезига моттигаш хилац вай доазол дехьара оппоненташ капиталистически производстве а луш бола мах саго хьийгача къига хьежжа хул ала гIерташ. Цхьабакъда, укхаза геттара дукха ба къахьега а доходах шийна доагIа дакъа чудахьа а таро йоацаш. Вай, советски обществе, дукха ха хьалха бе болх ца хилар кхы цIаккха а хургдоацаш дIа а даьккха, хIара къахьега могаргдолаш волча сага къахьега а цунах боагIа нийса мах чубахьа а таро енна яле, итташ миллионаш нах ба капиталистически дунен тIа бе болх боацаш, шоашка дулургдар де йиш йоацаш. Цул совгIа, доход а екъац укхаза нийсхон кIийлен тIа. Болх баьраштa лушдар геттара кIезига да, предприятей даьшка кхоача пайда геттара лакха ба. Рейгана администраце доал деча шерашка дукха миллионаш болча нахах латтача американски къахьегамхой алапеш 3,5 процент лохденнад (профсоюзий даннеех — 5 процент), монополей пайдаш шер-шера лакхденнад, хIаьта 1983 шера рекордни боарамга а кхаьчад — 264 миллиард долларга.

Хьахиннача 1985 шера СССР социально - экономически дегIаахара планага хьежжа 3,3 процент лакхлургья бахача наьха реальни доходаш, тIаккхетаргда болхлошеи гIулакхъхошеи юкъера лаьрхIача бетта йидеш дола алапеш, колхозхошта къахьегамах луш дар, лакхлургба пенсионни Iалашон боарам. ЧIоаггIа лакхлургья хIанз паччахьалкхен бюджета кхоалагIа дакъа лоацача социально - культурни гIулакхашта йола ассигнованеш.

Глеб СПИРИДОНОВ,
АПН политически обозреватель.

Вай лоалахой болча

40-зза чIоагIагIа

Новочеркасскерча «Магнит» яхача производственни объединене инструментальни цеха кхецар массазарча магниташта тIаьда прессовани еш йола къаьнара прессформаш тоае а кердаяраш хьае а. Магнитин доацача болатах хьа а еш, ца йохийта дагахьа тIеханахьа лаьрххIа тIоа буллаш хиларах дар из. Уж тайпа прессформаш хьаярга дукха хIама, ха дIайодаш хиннай, сиха йохаш хиннай.

Новочеркасцаша «Оргпримтвердосплав» яхача специальни проектно - технологически бюро Орджоникидзерча филиалагара гIо дийхар. ХIаьта, заказчикашта вIалла дага а ца хиннача тайпара чIоагIа прессформаш хьаьй цига.- «Магнит» яхача объединене уж кийчъяра а порняводствана юкъейоалаяра а кулгалдеш хиннав филиала отдела воккхагIвола инженер П. В. Засеев.

Керда прессформаш шовзткъазза чIоагIагIа я хьалха хиннарел, уж юкъейоалаярах предприятена хьахулаш бола пайда 33389 сом ба.

(«Социалистическая Осетия»).

• • •

ШУН ИСТОЛА ЛАЬРХIА КЕРДАДАР

«Колокольчик». Цу тайпара хоза цIи йолаш да дукха ха йоацаш Нальчикерча йий а корта бохабеш доаца маларaш а деча комбината арахеца доладаь хий. Чам болаш, хьогал сиха дIайоаккхаш дола из дезаденнад наха. Российски Федераце эгтара хьалха из арахеца болабеннараш нальчанаш хилар белгалдаккха деза. Цар хьаде доладаь нерда «Апельсиновый» яха хий а чIоагIа хоатташ да.

Кердача шера а совгIаташ да вайга хьежаш. Предприяте специалисташ кийчдеш ба «Адмиралтейское» яха йий хьадара рецепт. Хабазское оалача моттиге бухдувла керда минеральни хий арахеца а лерхI, из дарбана а чена лазараш дараш та могадеш а да. Пятилетка тIеххьарча шера комбината арахеца продукци 10 процент дукхагIа хургья.

(«Кабардино-Балкарская правда»).

• • •

«ТIЕХЬАЛЕ»

Иштта цIи йолаш я РСФСР искусствай заслуженни деятела Чалаев Ширване керда, шин актах латта опера. Либретто из цIи йолча А. Софронова пьесах язъяьй Р. Сан-Карповас. Опера тема — советски наьха ноахалашта юкъера буваламаш вIаккха а хадаргдоацаш долга хьагойтар. Керда болх композиторо язбаьб Москверча музыкальни берий театрана лаьрхIа. Белгалдаккха деза, цу театре цу композитора «Мзутли» яха опера а гойташ хилар.

«ТIехьале» — из дагестански композитора хьалхагIа опера, цун премьера хила мегаш я вай халкъо Сийлахь-боккхача Даймехка тIем тIа Котало яьккха 40 шу дизар дездеча деношка.

(«Дагестанская правда»).

«Малгобекнефть» НГДУ мехкдаьттеи гази йоахача шоллагIча цеха коллективо чIоагIа лоархIаши сийдеши ва мехкдаьтта доаха опсратор, коммунистически къахьегама ударник О. Ахриев. Хьаьнала къа а, хьегаш, балха тIа дика кайовлаш хиларца даьннад цун сий мехкдаьттахошта юкъе. Къахьегама е производственни дисциплина цо толхаяь, балха тIа хьовзам хилийта цхьа моттиг ниислац. Шийй опыт дог раьза долаш дIайовзийт цо къонача мехкдаьттахошта.

СУРТА ТIА: оператор О. Ахриев.

И. ПЛИЕВА сурт.

Техника кийча хилийта

ОАХОША ТОАЮ

Тха совхоза К-700-и Т-150-и яхача тракторий мотораш тоадора «Сельхозтехника» МРО. Уж тIера хьадоахаш, дIанхухьаш, хьанхухьаш дукха ха йоайора оаха. Геттара дукха йоайора из «Сельхозтехника» мотораш тоадаь йисте ца доахаш. Цу гIулакхо чIоагIа хьовзам бора совхоза балхашта. Цул совгIа, тхо раьза долаш цига уж тоа а дацар.

Цудухьа оаха лаьрхIар цу маркех йолча тракторий мотораш тхоай мастерске тоаде.

Мастерске дика къахьегаш болча болхлоех ва комсомолец, токарь Газиев Леча. Шийй станокаца чоалхане оатхалаш е вIаштIехьдоал цун. Аккумуляторашка хьожаш ва Идигов Камил. Газоэлектросварщика балхаш ду Мовтаев Руслана. Уж ба кхы тайпа техника тоаеш боахкача механизаторашта эшараш дераш а.

ХIанз, техника тоаяра балхаш сихдаьча хана, мехмастерске къахьегаш ба совхоза эгтара говзагIа бола механизатораш, слесараш. Цудухьа графиках тоае езаш йола техника шийй ханнахьеи дикен тоаяь а йоанкх. Иштта, дIададахача шера йиълагIча квартала планагIа 21 трактор тоае езача оаха тоайир 23, хIаьта укх шера кхы 8 трактор тоаяь араяьккхай оаха. ТIехьаювзаш йола инвентарь кийчъю бригадашка.

Еррига техника 23 февраль хьатIакхачалехьа кийча хургья.

М. АХМАДОВ,
«Атагинский» совхова мехмастерске заведующи.

Мишта кхоачашду декхараш

Толамга кхувл яхьо

Хадданза йоакхо еш гIулакх да халкъа эша товараш дукхагIа арахецар, цар ассортимент шер а еш, уж дикагIа хулийтар. Цу лостамагIа дика болх а беш, хьалхашка латтача декхарех лоархIаеш я коммунист, къахьегамен тIемеи ветеран Котиков Хьажмурд керте латтача «Дружба» яхача Грозненски картонажни фабрика коллектив.

ХIара шера укхаза керда а йоахаш арахец культурно-бытовой гIулакхаштен халкъа эшеи кхаь-йиъ тайпара изделеш. Фабрике хьаду культ-быта товарех лоархIаш йола дневникашта тIаехка обложкаш, пластмассови, адресни моаршален папкаш, кхыйола изделеш. Халкъа эшача товарех укхаза арахецаш да бахача наха чIоагIа хоатташи дика дIаэцаши дола кхалнаьха тIормигаш, автомашинашта лаьрхIа хьадешдола кIувсилгаш, чехолаш, скоросшивателаш, кхыдола товараш.

— ТIанйцача договорни декхарех потребителашта поставкаш яра йолча планах мишта лоархIаю шун коллектив? — аьнна хаьттача фабрика партбюро секретара Кодзоева Елизавета Ахметовнас аьлар:

— Укх пятилетке цхьаккха шу дIадахийталац оаха дерригача технико-экономически хьокхамий паччахьалкхен план дика тIехкхоачаш ца еш. Цудухьа Октябрьски районерча промышленни предприятешта юкъе яьржача социалистически яхье даим хьалха латташ хьайоагIарех я тха коллектив. Белгалдаккха дезаш да цхьаькха а: оаха соахка задапел совгIа хьайир 51 эзар сома маьха нормативно-цIена продукци. ЗIамигчун а доккхачун а кхом барах соахка 330 эзар сом пайда бир, цох планал совгIа баьр 80 эзар сом а болаш.

ЦхьайтталагIча пятилетка тIеххьарча шера соахкарчул йиъи ахи процент йоккхагIа план отталый фабрика коллективана. МалагIа таронаш я из толаме кхоачашъяра?

Керттердар да хIаране ший хьинар кхо ца деш къахьегар, балха ханахи производственни мощностехи тIа-тIа а дикагIа пайда ийбар, къахьегамен производственни дисциплина тоаяр. Укх шера хьалхарча деношке а денз уж балхаш а деш, хьинар кхо ца деш къахьегаш ба фабрика болхлой. Цулухьа бетта план тIехкхоачашъеш хьабоагIача цар рапорт деннад январь бетта задани тIехкхоачашъярах.

Арахеца продукци дикагIа хилийтара тIехьа чакхъяьхача мероприятеех доккха беркат даьннад предприяте коллективана. Массехк шу хьалха каст-каста брак нийслора хьаеча продукцена юкъе. ХIаьта хIанз цхьаккха тайпа рекламаци кхачац потребителашкара цига хьаеш йола продукци во я аьнна.

Уж толамаш доахача шоай хьинар кхо ца деш къа а хьегаш, башха-дика толамаш доахаш бола иттаьш болхлой ба укхаза. Царех ба картонажникаш Бангашев Ахьмад, Наурбиев Батыр, хIамаш тега мотористкаш Хашиева Лемка, Черкашина Зоя, переплетчикаш Каграманова Валентина, Ухатенко Тамара, кхы дукха бараш а. Уж берригаш а шоай тамагIа а долаш йола продукци хьае бокъо яьккхарех ба. Цхьаккха смена дIаяхийтац цар шоай нормаш 140—150 процент кхоачаш ца еш. Цудухьа хIана уж къахьегаш ба тIайоагIача пятилетка чотагIа.

Доккхий декхараш тIанйцад фабрика болхлоша пятилетка тIеххьарча шера а. Паччахьалкхен план 25 декабре кхоачаш а яь, планал совгIа 30 эзар сом мах бола продукци арахеца, цох итт эзар сома маьха яр Советски халкъо Сийлахь - боккхача Даймехка тIем тIа Котало яьккха 40 шу дузача денга. Декхарий керттерча пунктех цаI я шера шин дийнахьа кхоьча материалий чотах болх а беш, 16 эзар сом мах бола продукци арахецар.

Б. КОСТОЕВ.

ВЕЖАРИЙ ДОТТАГIАЛЦА

Укх деношка Шалински районе ера Украина Херсонски области Ивановски районера вошал тессарий делегаци. Цунца бар: КПУ Ивановски райкома секретарь Б. С. Тканырядко, районо заведующи Л. Н. Соснова, «Агаиманский» совхоза директор А. В. Зобов, «Жовтнего подтога» яхача колхоза хий дехкача мехзвеной звеньевой А. И. Пчелкин.

Аргунски машиннаькъа вокзале безача хьаьшашта тух-сискалца, зизашца накъабахар парте Шалински райкома секретараш Н. И. Айдинов, М. З. Демильханова, Ю. Д. Усамов, Шалински райисполкома председатель Х. Г. Багашев, СССР халкъа артист Социалистически Къахьегама Турпал М. А. Эсамбаев, партийни, советски, боахама органий кулгалхой, къахьегамхой викалаш, школьникаш. Цу дийнахье а пионерийи школьникийи районни ЦIагIа хилар делегаце членаш, цига цар безаме вIашагIкхетар хилар райцентра школашкарча дешархоща. Хьаьшашта дийцар района пионерий вахарахи сийлахьча гIулакхехи. Цул тIехьагIа къонача фусамдаьша хоза концерт оттадир хьаьшашта.

Цу дийнахье а парте районни комитете торжественни вIашагIкхетар хилар хьаьшийи КПСС Шалински райкома бюро членийи. ВIашагIкхетар чакхдаьнначул тIехьагIа, Украинерча доттагIаша зизаш дахнар Сийлахь-боккхача Даймехка тIем тIа боабаьраща дегIача памятника хьалхашка.

ШоллагIча дийнахьа Шалински района промышленни предприятешка, хьалха латтача боахамашка, гIишлошъеча организацешка хилар хьаьший. ХьоашалгIа баьхка йоаккхача юкъагIа Украинерча вежарий делегацена дайзар района къахьегамхой вахари къахьегама гIулакхащи, дукха шоашта пайдане лоархIами хIамаш дихьар цар шоашца цIаболхаш.

Фашистски Германи эша а яь Котало яьккха 40 шу дузаш Херсонски области Ивановски районера вежарий болча хьоашалгIа юха гIоргья Шалински района партийно-боахама делегаци.

М. ЭПЕНДИЕВ.

КХОМБЕ, ЛОРАДЕ, ЛАРХIА

ШОЗЛАГIА ПАЙДА ЭЦА ЙИШ Я

Республика промышленноста духь-духьача доакъой балха яьча анализо хьахьокх, оптимальни технически решенеш еш хилча духь-духьача тайпаех йола энергоресурсаш уж шозлагIа юкъескхувлара наькъаца ца йойта йиш хилар. Перспективе, цар технологически болх беча хана производственни ерригача элементех пайда ийбу, юхеюсараш йоаца производстваш хьаяра кIийлен тIа латта деза промышленноста дегIаахар.

Энергоресурсех шоллагIа пайда ийбара болх сихбелар республика предприятешка КПСС XXVI съезд хинначул тIехьагIа. Иштта, «Грознефть» объединене мехкдаьттаца хьайоагIача газах пайда эцара тIадерзадаьча гIулакхаша йиш хилийтар халкъа боахама дала лаьрхIа хинначул совгIа 115 миллион кубометр совгIа доагор дала.

Масала, Нохч-ГIалгIай шекар деча заводе предприяти йIовхалца IалашъяраI система эргаьккха тоалреи лаьрххIа дола кхы гIулакхаш дареи чотах дукха хIама ца эшшаш 40 процент кIезигъяьй дIайода Iи. ЙIовхал ялар, вентиляци, дIайха хий лоаттадар санна дола гIулакхаш ТЭЦ-4 йIохъяьча Iанарца ца деш, ВЭР (вторични энергоресурсаш) йIовхалах пайда ийбара наькъаца дарга довларо йиш хулийтаргья ТЭЦ-4 завода луш йола йIовхал дикка лохъе. Шекар деча заводе йолаш я йIовхала сета подпитка яра мегаргйола конденсат а. «Красный молот» заводе служебни а промышленни а зданеш Iанарца а ца йIохъеш, дIайхача хица йIохъе болабеннаб Iанара яьшкарча пайда ийцача Iанарах ах совгIчох котельне хий дIовхдара пайда а ийбеш.

«Грознефтеоргсинтез» объединене предприятешка, Ленина цIерагIча ГНПЗ, А. Шерипова цIарагIча ГНПЗ, Н. Анисимова цIерагIча ГНПЗ, СССР 50 шу дизара цIерагIча химзаводе, производствено-товарни конторе эсала чакхдоах шозлагIа чакхйоахача энергоресурсеех пайда ийбара тIадерзадаь гIулакхаш, пайда ийбац кIураца дIаухача газий йIовхалах, цудухьа практически кIезига дегIаух предприятешка шозлагIа юкъейоалаеча энергоресурсай чотах йIовхали электроэнергии хьаелга, Iан замагIа къаьстта лакхлу цу предприятешка Iанара расход.

ЙIовхала е йоагIачул совгIа расход еш хилара бахьанаш дукха да.

Отопительно - вентиляциони балхашта, хIаьта, иштта кхыча гIулакхашта пайда ийбу теплофикационни хина метта йIоахъе йоагIачул совгIа йIоахъяьча Iанарах, дIададаш дола доагор дикка сов а доаккхаш. Цу наькъаца сахьата канализаце дIачуйохийт 150 тонн пароконденсатни смесь, кIезиглу ТЭЦ хьаю электроэнерги, я еззача боараме из электростанце юха чу ца ярах совйоал йовш йола Iанара кандeнсат. Объединене предприятеш дIайхача хица Iалашъяра эша йIовхал Iалашъе йиш я шозлагIа юкъекхухьача энергоресурсех пайда эцара наькъаца.

Iанара конденсат ТЭЦ юха чу цахар бахьан долаш г. Аргуна шера эша йIовхал йоаю.

Белгалдаккха дезаш да, керда хьалъяь технологически установкаш ВЭР пайда ийбара даькъе доккхий кхоачамбоацараш а долаш эксплуатацена юкъекхувлар «Грознефтеоргсинтез» объединене предприятешка диллара практика а хиина дIаэтта хилар. Дукха да А. Шерипова цIерагIча ГНПЗ ВЭР геттара эсала пайда ийбарах дола масалаш.

И. БАШИРОВ,
академика М. Д. Миллионщикова цIерагIча ГНИ доцент.

Доазол дехьара

Тхьаь пхиъ шу хьалха эгара хьалхара чон арахийцар Советски Союзо гIо а деш хьалъяьча Бхилаерча металлургически комбинато. Индийски специалисташа яхачох, из предприяти паччахьалкхен секторе эгтара рентабельнегIа а эгтара даргIа дола болат хьадеш а я. IаьржIача металлурге экспортни продукци керттерча даькъе лоаттаер из комбинат я.

СУРТА ТIА: Бхилаерча металлургически комбината цхьан цехе.

С. КАРМАЛИТО сурт. ТАСС фотохроника.

Политически обозревателa заметкаш

АВАНТЮРАЙ НОВКЪА

Инарал Зия-уль-Хак Iаьдала керте эттав мехка, ниисагIа аьлча, тIема гIулакхаш тIарча нахага путч а яйта, низагIа Iаьдал шийй бе деллад 1977 шера. Цу хана денз дерригa Iаьдал шийй бе доалладу президент ва ше аьнна дIакхайкадаьча тIема правителa, хIаьта ванне а из карарадалийта даговолаш а вац. ХIамма а чоалхане йоаца решени яьй цо — цунна гонахьа цхьа демократически декорацей кепера хIама оттае.

Шоэза белгалдаьд инарала «тийша болх боаца а нийсхона» хоржамаш дергдола ди, хIаьта шоззе а шийй решени хийца а хийцай. Зувш бараштa хетачох, цIерах мо кхер из, Iаьдала керте законах йола, демократически наькъаца хержа правительство оттара а, хIаьта цо ше а беррига эскара керте латтараш а бехктокхаме озар а.

Кхерам шийна тIа ца оттийтара, фуннагIа даь а Iаьдал шийй бе, лeладе лаьрхIар инарала, хIаьта дахача шера декабрь бетта дага а доацаш кхайкадир бокъонца фальшиви йола «исламски референдум» чакхъяккха. Совдараш а ца дувцаш духхьал дIааьлча, гIулакх иштта дар. Нагахьа санна бусалба саго, 99 процент ма бий цига бахача наха юкъе бусалба бараш, бусалба вий хьо аьнна даьча хаттара, «ва» со аьнна жоп лой, из Зия-уль-Хак кхы а пхе шера Iаьдала керте вита из раьза хилар лоархIар.

Референдумаца ювзаенна хинна, «Экономист» яхача английски журнало из лаьрххIача тайпара, «Массане а къинонштa духьала волчо, кулг хьалъайде» яхаш хинна фарс, долла хIама метта лоаттаде лаьр, амма хIаьта а цо шек баьхаб. Референдум еш тIа ца воагIаш Iийначоа Iалальмате доккха гIод а тохаргда набахта чу а волларгва яхаш нах кхерабаь бале а, официальни даннеех, 40 процент ба тIабахканза бнераш, хIаьта оппозицена хетачох, 80 процент харжархой Iийнаб тIа ца боагIаш. Синд яхача провинце, масала, хоржамий участкаш саг а воацаш яьсса хиннай, хIаьта кхадж тассара хьакъехьарча даннештa духхьал фальсификаци лый.

Цо тепал ду, референдума бойкот е яхаш хинна 11 оппозиционни парти чуйоагIаш йола демократи юхаметтаоттаяра болам — ДВД низ болаш хилара а дукхагIа болча бахача наха из лоархIараш хьаллоацаш хилара а. Цхьабакъда, Зия-уль-Хака шийна дIахо мехка керте латта бокъо луш дола мандат лаьрхIар референдума итогех. «ТIема низеи фальшиви лозунгийи кIийлен тIа политически мошенничество лелаяр бахьан долаш, паргIата хилара йола халкъа бокъонаш яйнача шера хьисапе гIоргда 1984 шу Пакистана историена юкъе», иштта мах бир «Нэшнл геральд» яхача индийски газето референдума.

ХIанз йолаеннай цунна тIехьа йоагIача актана еш йола кийчо, инарала дIакхайкадаьд, «партеш йоацача кIийлен тIа» укх шера 25 феврале Къаман ассамблеи 28 февралe йиъ провинце законаш арадоахача собранешкеи хоржамаш деш хилар, из да, 1979 шера законах хила йоагIаш яц аьнна кхайкаяь политически партеш хоржамашта юкъе даькъа лацара бокъонех йоахаргья яхилга.

ХIанзалца йолча хана «демократически ширма» функцеш кхоачашъеш духхьал 1982 шера Зия-уль-Хака ше хьожаяь «Мадлис-и-шура» оалаш йола федеральни консультативни совет хиннай мехка. ХьатIайоагIача хана цун метта ассамблей оттае лаьрхIа ва из (нагахьа санна хоржамаш де вIаштIехьдоале?!). Цу тIа а герзашцарча низий керттера командующи волча инарала шийй бе ют премьер - министр хьожаваpен, из ше раьза волча тайпара ца хуле, ассамблее дIадаккхаpен бокъо. Цул совгIа, тIема хьалаш лоаттадергда мехка, кIезигагIа дале а, кхы массехк бетта. Цу дерригне йоах, деш дола хоржамаш, доал Зия-уль-Хакага дусаш йола керда ха, закона кеп йолаш я алийтара деш да. ДВД лидерех цаI волча Гулам Мустафа Джатой ма аллара, шийна мутIахьа болча нахахи шийй халхароехи вIашагIйолла гIерт инарал Къаман ассамблее.

ДВД кулгалхоша отталый массехк цIенхаштaра условин: хоржамаш 1973 шера конституцега хьежжа дар, политически гIулакхашта лийца берриган нах хьахецари правосуде система полномочеши мукъалеи юхаметтаоттаяр. Эттача хьалашка цар кхайкадаьд шоаш хоржамашта бойкот еш хилар. Из решени тIаийцай ДВД чуйоагIача ерригача 11 парте, Пакистанера американски дипломаташ, «Джасарат» яхача газето хоам ма барра, аргIапарча фарса юкъе даькъа лаца уж раьзабе лерхIаш цхьаболча лидерашта воздействи е гIийрта бале а.

Хаттар отт: хIана гIерт американцаш хоржамашца дувзаденнача пакистански чурча гIулакхашта юкъе? ГIулакх мишта латт аьлча, из латт, авторитерни доала сибат демократически кеп йолаш хилийта гIертача Зия-уль-Хака де лерхIарех цаI. Вашингтона шийй гIулакхаш хоздалийтар хиларах.

Доал шийга долча шерашка Зия-уль-Хака шийй мехках ВIашагIкхийттача Штатий вассал яьяле а, администрацецара а ЦРУ а дукха официальни нах. «Вашингтон пост» яхачох, лерхIаш ба, инарал «дипломатически шув йистте гIолла балансировать» деш ва аьнна. Пакистанах, дIа а ца хьоабеш, Афганистана духьала беча тIема плацдарм хинна хиларахи афгански контрреволюцена ЦРУ деш дола дерригa гIо цун территоре тIа гIолла чакхдоалаш хиларахи пайда а ийбеш, инарал Зия гIерт Пакистана тIема гIулакхий а кхыдарий а даькъе ма могга дукхагIа гIо дайта.

Владимир НАКАРЯКОВ.
(АПН).

Событеши даташи

Силези: кердача вахара шовзткъа шу

Дувцар ва Катовицки городской халкъа совета председатель ЗДИСЛАВ СЕНДЕР

Шийла а лоа дукха долаш а дар из Iа... Каст-каста цу дешашца дувца доладу 1944 — 1945 шерий хувцамаш хиннача беттаех дола дагаухараш. ХIаьта из духхьал моллагIа йола деталь а яц. ЯлхлагIа шу дар Польше гитлеровски оккупаци йола. Моцало кIалдита, халача эттa польски халкъ из шелал а ла езаш дар. Амма советско-германски фронтера ухача хоамаша сашортедоахар, халонаш ла низ лора.

Лакхера Силези юкхьанца эзар километр гаьна яр фронта, тIаккха бIаьш километраш хилар. ХIаьта тIеххьара а духхьал итташ километраш мара яцар фронта юхьиг тIакхача. Хетаргахьа, белгала из ха яр цига бахача наха ха геттара шорта йода аьнна хеталуш хиннар. Немцаша сихйора бахача наха духьала еш хинна репрессеш, кийчъеш яр еррига силезски промышленность хIаланьяра план.

ТIемаш а деш, малбузенгахьа доагIаш хиннача эскара декхара юкъедоагIаш дар Силеза мукъайоаккхилгеи цун потенциал бокъонца йолча цун даьшка польски халкъага дIакхоачийтилгеи. «Силези дошув да», — оалар цу лаьттах, хIаьта из дошув кIалхардаккха а дезар.

Силези мукъаяккхара операци историена юкъелхай, «Дошо коанийI» аьнна цIи а йолаш. 1945 шера 12 январе йолаенна Висло-Одерски операци латташ 1-ча Украински Фронта командующе Советски Союза маршала Иван Степанович Конева йоккха чулоацаш йола маневр йир. немций силезски яь чу а бохкаш. Цхьабакъда, Силезех оборонительни плацдарм ца яйтара, тIехьашка бовлaро готтига карипор йитар советски командоване. Къулба-малхбоалехьара а къулбаседехьара а тIоа сагара хьисапе сиха хIама тохаро корзагIбаьхар немций. ЧIоагIагIа кхера а бенна, тIехьашка баьлар уж, шоаш миниш а ехна хьалхxе кийчъяь хиина предприятеш лелхийта а ца кхувш.

Цхьаннена тIехьа шоллагIчо эцаш, гIад яха чуйбора силезски городаша шоаш мукъайоахараш. Кхоана 28-гIа да яхаш 27-ча январе бус кхаьчар паргIато Катовице. Дуккхача бIаьшеренашка германски доала кIал лаьтта дуккхача хана денз Польша хинна пястовски лаьтташ юхакхаьчар шоай бокъонца болча даьга.

Цу деношкарча хроника хьагойт доккха нраз каракхаьча нах, хIара деннарa цар гIулакхаш, эгтара хьалха шоай низ ца кхобеш цар хьегаш дола къа.

Тахан вайна гу Силезни Домбровски бассейни шовзткъа шера перспективагара хьежача Катовицки городской халкъа совета председатела Здислав Сендера гуччa тайпара. Вайца къамаьл деш волчо, дуккхача шерашка «Сташиц» яхача шахтана керте лаьтта промышленностаца вувзавенна саг ше хиларах тарра, шийй къамаьл дIадоладу, кхетадеш да, боахама проблемашкара.

Мехка вож дакъа санна йоха ца яьча Силезех цу сахьате хилар хIалакьяь хини Польша юхаметтаоттаяра йола лард. Укхаза гулъеннай мехка эгтара лоархIамегIа йола ресурсаш: кIори металли. Цо йиш хилийтар квартираш йIохъе а цу сахьате предприятеш юха меттаоттае болабала а; йолаш яр тIаьш тахкара, заводаши цIеноши хьалдара эшаш йола хIамаш. КIори металли тIа-тIа дукхагIа эшаш хилар бахьан долаш, сихделар силезски промышленность дегIаухилга. Хьалхарча аргIана хьалйора шахташ, реконструкци йора къаьнача металлургически заводашта, хьалйора кердаяраш, дегIаухар машиностроени. Силезех хулар Польша экономически потенциала хьаст.

Индустре концентраци вIалла дага а ца хиннача боарамага кхаьчай укхаза. Мехка майдах 2,1 процент лоацача Катовицки воеводства лу валови промышленни продукце 20 процентa экспорта долхача товарий 25 проценти.

Хила а доагIаш индустриализацех хьахинна хIама да, Здислав Сендера кертагIдоахача тайпара, урбанизаце боарам лакха хилар. Цхьаькха яц Польше из санна дукха гIишлош хьалъяь район. Геттара лакха я укхаза бахача наьха плотность — 3700 эзар саг вах Силезе, е мехка бахача берригача нахах иттлагIа дакъа. Магнито санна тIаувз нах промышленносто. Цулухьа чIоаггIа эшаш я укхаза квартираш. ХIанз укх сахьате кхоачам боллаш яц наха чубаха моттигаш, йолаш йолча фондех ахаш совгIа яраш тIом сецачул тIехьагIа хьалъяь я. Дукха хIама ца эшшаш керда хьахиннай ши город — Тыхы Ястшембси, царех хIаране чу бaха нах бIаь эзар сагал тIехбаьннаб.

ХIишлонхой визитни карточка да Катовице. Таханара Катовице — хIанзарча ханара предприятеш, гостиницаш, универмагаш, быта служба учрежденеш, хоза нах чубаха цIенош. Города юккъе урагIа яхай 11 эзар моттиг йола спорта Iан Дворец, архитектурни хозалга а технически решенешка а диллача кIезига я дунен тIа цунна нийсса яраш.

Катовицена юккъе ягIача Силезски университето дагадохийт тIом сецачул тIехьагIа цу промышленни регионе мел боккхача лоархIаме хинна дIаэттад Iилма. Промышленноста балхахо се хиларах тарра, са безам ба, йоах З. Сендера эгтара хьалха мукъадаьнна дукха ха ялалехьа 40 шу хьалха укхаза хьаьяча Гливицерча Силезски политехнически институтах массехк дош ала. Дешаш болча студентий дуккхалга диллача Польше шоллагIа моттиг лоацаш йолча цо Iалальмате доккха новкъостал даьд район экономически дегIайоалае. Амма общественни деятель се хиларагIа, со Iелац Силезе исторе духхьашхара гуманитарни вуз йолча Силезски университета лоархIам боккха хилар кертагIа ца даьккхача. Цо хьайийллай укхаза бахача наха юкъе эгтара дукхагIа болча болхлой бераштa лакхера образовани яккхара йола шерра таронаш. Цу деригнена тIатоха деза Катовицки воеводстве Польша йоккха Iилман центр а хинна дIаэтта хилар. Укхаза болх беш я ворхI вузи промышленностаца айхха бувзам болаш йола итт совгIа Iилман институти. Производство алсамйоаккхалургьяц Силезе хIанз алхха керда шахташ, заводаш хьаIарца а доацаш, йолаш йолча промышленни потенциалах дикагIа пайда ийбара наькъаца мара. Уж дерригa декхарaши проблемаши, цу даькъе социальни яраш а, яр 1982 шера ПНР Министрий Совето тIанйцача Котовицки воеводства нийса функционировани ярахи из дIахо дегIаахарахи болча соцама ларде лаьттараш.

Анна ЮРКЕВИЧ,
«Трибуна работнича» яхача газета обозреватель.

(Интерпресс—АПН).
Катовице.

СПОРТИВНИ НОХЧ-ГIАЛГIАЙЧЕ

КОТАЛО ЯККХА ЕЗА!

ДIахо а чакхйоахаш я хьалхарча лига «А» класса чуйоагIача волейбольни командашта юкъера мехка хьалхле яккхара яхьаш. Цар кхоалагIа го чакхбаьлча Воронежера цIа а ена, хIанз Литовски ССР-ча Шауляй яхача городе бьлагIча гон юкъера ловзараш чакхдаха дагахьа яхай Грознера «Автомобилист».

Вай команда цига яхале са къамаьл хилар команда начальникаца В. Гогияевца.

— КхоалагIа го чакхбаьнначул тIехьагIа ший подгруппе шоллагIчен хьалхарча лига «А» классе иттлагIчен моттигашка я коллектив, — аьлар цо. — Тхона дагалаьттар кхоачашхиланзар Воронеже хиннача туре, моттигера команда эшае декхар хьалхашка оттадьдар оаха. Еррига тхоаща мел лайза командаш эшайир, амма из эшае вIаштIехьдаланзар.

Цудухьа воронежцаш шоай подгруппе хьалхарча моттиге ба грозненцаш тIехьа а буташ.

— Шауляе из команда эшае хьажа деза тха фухха даь а чемпионате ийслагIа моттиг яккхара. Бакъда, цIенхашта духьале еш я Павлодарера, Ленинградера командаш а, хIаьта а уж тхона дукха кхераме хетац, оахош цкъа эшаярах.

15 февралe кхачалца хургда бьлагIча гон юкъера къовсамаш.

С. АРЧАКОВ.

Грозненча № 18 йолча юкъерча школе 4 «а» классе дешаш я Дадаева Лариса. ЗIамига яле а цо хIанзле цхьайола лакхаленаш яьхай. Лариса художественни гимнастиках йола спорта мастералла кандидат я. Цун тренера Денискина Вера Евгеньевнас дувц:

— ШоллагIча классе яр Лариса хьалхарча разряда норматив кхоачашъеча хана, сиха дегIаух йиIига спортивни говзал. 1983 шера хьалхара разряд йолча вай республикерча гимнасткашта юкъе кубок яьккхар цо.

Цул тIехьагIа цхьа шу далале Йошкар-Ола яхача городе хиннача яхьашка спорта мастералла кандидата норматив кхоачашъю Ларисас. ДIабахача бетта Ростовски областерча городе Зернограде хилар «Урожай» ДСО Россовета хьалхле яккхарах дола къовсамаш, цига гойта езаш яр спорта мастера программа. Дадаевас цу программах а йиълагIа моттиг йоакхх.

— Дукха ха езац Ларисайна спорта мастер хила, — йоах тренера. — ГIоръяьнна йола гимнастка хилара мел эшар долаш я из, цох цIи хеза спортсменка хиларга сатувс оаха.

Школера гIулакхаш миштадте Ларисай? Цо дика деш, ший классерча тимуровций отряда командир я.

ХIанз спорта мастера программа шаьръеш я йиIиг.

— ЧIоагIа гIо ду сона цун дананас, — дувц Вера Евгеньевнас, — йоагIача тайпара диета а режим а лелаярга бIаргло-кхаш.

С. ОСМАНОВ.

СУРТА ТIА: Дадаева Лариса.
Р. АУШЕВА сурт.

Маца тоалургда гIулакх?

ДIадахача шера Назрановски районе спортивни а физкультурно - массови а болх мишта баьб хьожаш хилар со дукха ха йоацаш. Укх тIехххьарча шин шера «Сердало» газета оагIонаш тIа кIезига дийцадацар физкультура коллективаша болх эшала лелабарах, юрташкарча къахьегамхоашта юкъе физкультуранеи спортаи шерра пропаганда е езаш йола цхьайола физкультурни коллективаш каьхата тIа мара йоацаш хиларах. ДIадахача шера мишта лаьттад цигара гIулакхаш?

Ховш ма хиллара, района дукхагIбола физкультурникаш школашка деша дагIа бераш да.

Цудухьа, царца къаьстта а тIатеIIа къахьега дезар, аьнна хеталу. Бакъда, из укхаза деш дац. Город Назранерча йиъ школе хьежача гучадаьлар ноябрь бетта денз цига урокел совгIа цхьаккха а ер ма йий аьнна спортивни яхь чакхъяьккха йоацилга. ХIаьта урокаш а яц да веларгволаш. Цкъа-дале, спортивни залашка шийла я, шозлагIа-дале, физрукаш йоацаш а дешархой а спортивни форма йоацаш ба.

Къаьстта а во да № 4 йолча Назранерча юкъерча школе этта хьал. Спортзале тIетара шийла яр, 1200 бера лаьрхIа йолча школа йовхал лоаттае езаш я «Электроинструмент» завода котельни. Из завод цу школа шефство делаеш а я. Цхьабакъда, башха-дикача спортзале шийла хиларах физкультура урокаш геттара во чакхйоах. Бакъда, цун бахьан из хинна а Iац. Физкультура урокаш теларaш лаьрхIа дешар дийша бац. Масала, лакхе хьоахаьча школе ши физрук ва, царех цхьаккхе а физвоспитане факльтет яьккха вац. Цар дIалур мара фу Iомадергда кхувшбоагIараша. ХIаьта, школьни программа караерзаярга хьежжа мара физвоспитане факультеташка деша отталац цигара выпускникаш. Из бахьан долаш ерригача районе а тоъаш бац дийша бола физрукаш. Хьагучча тайпара, районе специалисташ ца хиларах бехке я школаш шоаш.

Цхьаькха цхьа хIама а да белгалдаккха дезаш. № 4 йолча юкъерча школе классал арахьа беча физкультурни балха кулгалхо санна бIарччача ставках ахча ийдеш ва райОНО, инспектор В.-Г. Бархановс. Бакъда, айса цига яьккхача юкъа цун тIакхача а цо школе дер малагIа да а ха магазар сона. Классал арахьара физкультура балха масайтташа райОНО-ра дIахайтад...

...ски училище Iан замалахьа физкультура урокаш хилац.

«Электроинструмент» завода лаьрхIа специалисташ кийчбеш я ювцаш йола училище. Предприяте кулгалхоша цкъа санна, дукхавза яьхад спортзал хьалъергья. Бакъда, хIанзарчоа хьадаь хIама дац. Спортивни база дика яларе цига деша сакъердамегI хургьяр кагирхошта, деша уваттараш а дукхагIа хургбар.

Къаьстта дувца безам ба Назрановски совхоз - техникуме беча физкультурно-массови балхах. Из лерттIа бара мел эшар да цига: шиъ спортзал, яйгача атлетика йола ахкан манеж, футбольни, волейбольни баскетбольни майдаш. Из шедар хилар пайда бий цига болх ца беш хилча. Хьалха йоккхий яхьаш чакхйоахар, дика спортсменаш хьалкхувра техникуме...

ДIахойодача хана физически культура наха юкъе ма хулла шерагIа йоаржаяр дукхача даькъе тийша да боахамий, предприятей, школай кулгалхоех цигарча физкультура а спорта а болча республикански комитета, «Урожай» ДСО райсовета дукха хIама кадоладаь моттигаш хулча кулгалхой ца лоаце.

Д. МУСАЕВ,
«Урожай» ДСО республикански Совета «Шовда» яхача ДЮСШ завуч.

Дешаща ца яьтча а...

Х.-Б. ИСРАИЛОВА суртащ.

Хоамаш

КIалтохаргах латар

Классически хьисапе кIалтохаргах латарах «Труд» ДСО Центральни Совета хьалхле яккхара яхьаш хилар Белорусе. Союзни республикашкара, Москвера, Ленинградера венача 320 спортсмена юкъе хилар вай республикера кхо борец а.

65 килограмм дозал дараша къовсавелар Чагиев Беслан. БархIазза летача цкъа ца эшаш, хьалхара моттиг йоаккх цо. Цул совгIа, цунна лу «Котало яккха чIоагIа ловш хиларах» дола совгIат а. Финале Беслана эшавир Грузера борец Хуцнашвили.

Укх наькъа хьалхара моттигаш яьхаеце а во толам баккханзар векараша Албаковгlар Русланеи (60 кг) Асланеи (56 кг). Руслана кхоалагIеи Аслана йиълагIеи моттигаш яьхар. Белгалданкха деза уж кхоккхе а спортсмен Сунженски районе кхийна хилар.

Спартакиада чакхъяьннай

Сийлахь - боккхача Даймехка тIем тIа Котало яьккха 40 шу дизара хетаяь хинна «Буревестник» яхача ДСО Iан спартакиада чакхъяьннай. Цига къовсалуш яр вузий физвоспитане кафедраш къаьсттаи вIашагIтеха командаш къаьсттан. Спартакиада чакхйоалаш хилар нек дарах йола яхьаш.

Цига кафедрашта юкъе толаш хилар пединститута яр, вIашагIтехача командашта юкъе - мехкдаьтта института яр.

Ерригача спартакиада итогаш яьй. Хьалхара моттиг яьккхай ГНИ спортивни клубо, шоллагIа моттиг подинститута спортклубага кхаьчай, кхоалагIа моттиг — университета спортклубага.

Бокс

Буффало яхача американски городе чакхдаьннад США-и СССР-еи боксерий вIашагIтехача командашта юкъера традиционни матчеви къовсамаш. Счет 8:3 йолаш советски спортсменаша котало яьккхар цига. 91 килограммага кхаччал дозал долаш вар царна юкъе хинна Грознерча мехкдаьтта института студент, дунен халкъашта юкъерча класса спорта мастер Себиев Рамзан. Цун лата вийзар А. Уильямсаца. Из къовсам - чакхбаьлар вай мехкахо кот а воалаш.

СССР спорткомитето март бетта чакхйоаккхаргйолча турнирага кийчлуш ва Себиев хIанз.

Дзюдо

«Локомотив» ДСО спортивни зале хилар республика хьалхарча кагирхой спортивни ловзарий зачета юкъейолхаш йола дзюдох Нохч-ГIалгIайчен хьалхле яккхара лично-командни къовсамаш. Ерригача ДСО-й а просвещене Министерства а командаш яр яхьеяьннараш.

Командашта юкъе хьалхара моттиг яьккхар «Локомотив» ДСО спортсменаша, шоллагIъяр — просвещене Министерства борецаша, кхоалагIа моттиг «Урожай» ДСО коллективо яьккхар.

Къаьст - къаьстача спортсменашта юкъе шоай дар санна дозал дарел толаш хилар Р. Арсанукаев, З. Магомадов (просвещене Министерство), Р. Исалаев, Х.-А. Мусаев, А. Калимулаев, Л. Акаев, Т. Омаров («Локомотив»).

Т. СОКОЛОВА.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

9 ФЕВРАЛЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — Самодеятельни художественни кхолламга Ерригсоюзни хьажар.
8.55 — «Дика товараш дукхагIа».
9.25 — «Леваневске ца бовзаш бола бивъса». Советски Союза Турпалах, летчиках С. А. Леваневских дола документальни фильм.
9.45 — «Дунен халкъий кхоллам».
10.15 — «Художникех дола дувцараш». СССР халкъа художник В. Горяев.
10.45 — «Новкъост илли» яха Ерригсоюзни телевизионни конкурс. Барнаулера передача.
11.20 — «Йоазонхои цун хан». Ю. Рытхэу. В. И. Ленина цIерагIча МГПИ хьехархошцеи студенташцеи вIашагIкхетар.
12.35 — «БаьцоагIай дуне».
13.20 — «Дезали школей». Телевизионни журнал.
13.50 — Москван хоровой коллективай концерт.
14.30 — «Кердадараш».
14.45 — «ДоттагIий юхьмараш».
15.30 — Фигурни хьисаперча хехнабаларах йола Европа чемпионат. МаIа нах. Произвольни программа. Швецера передача.
16.40 — «Кердадараш».
16.45 — «Содружество». Телевизионни журнал.
17.15 — П. Чайковскеи С. Рахманиновеи романсаш дIаоал Ерригсоюзни дунен халкъаштеи юкъерча конкурсий лауреата П. Глубоке.
17.35 — Политически обозревателa В. П. Бекетова къамаьл.
18.05 — «БIаргашта гушдар — теша халадар».
19.05 — Мультфильм, «Мерза фаьлг».
19.30 — Аэрофлота Денна хетадаь концерт.
21.00 — «Ха».
21.35 — Фигурни хьисаперча хехнабаларах йола Европа чемпионат. Произвольни халхар. Швецера передача.
23.15 — Горнолыжни спортах йола дунен чемпионат. Италера передача.
23.35 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйранара гимнастика.
8.15 — «Могаш хила безам бале».
8.30 — Городех дола документальни фильмаш: «Мурманск», «Выбор».
9.10 — «Iуйранара почта» яха музыкальни передача.
9.40 — Дзюдо вIашагIлетарах йола дунен халкъашта юкъера турнир. Тбилисера передача.
10.00 — «Вадим Репин». Телевизионни документальни фильм.
10.30 — «Прибой ца хулаш йола гIайре». Сахалина мехкдаьттеи гази йола моттигаш караерзаярах.
11.00 — «Лаьттеи», сигалеи форда тIеи».
11.30 — «Концерт-вальс». Харьковера передача.
12.00 — «БАМ — са кхел».
13.15 — «Са Даьхе». ДIалокх чешски филармоне оркестра. Дирижер — Л. Мататич. (Югослави). ЧССР-ера передача.
13.50 — «Путешественникий клуб».
14.30 — Хоккеях йола СССР чемпионат. ЦСКА — «Динамо» (Рига). 3-гIа период.
15.20 — «Нохч-ГIалгIайчен кIира».
15.30 — Кхоана — аэрофлота Ди.
16.10 — «Къоначар панорама».
16.45 — «Кинохьежачун спутник».
17.30 — Вай доттагIий концерташ. Венгерски халкъа халхараш.
17.45 — Хоккеях йола СССР чемпионат. «Спартак» — «Динамо» (Москва). 2-гIеи 3-гIеи периодаш. Перерыв йола хана — «Могаш хила безам бале».
19.15 — «Халкъа мукъамаш».
19.30 — Конькобежни спортах йола дунен чемпионат. Кхалнах. Югославера передача.
20.00 — «Бийса даькъала хийла шун, бераш!».
20.20 — «Вахара наькъа йисте». Телеочерк. Грозненски телевидене студе.
20.30 — Хьайбаш леладечарна дола концерт (нохчий меттала).
21.00 — «Ха».
21.45 — «Причалага бода никъ». Художественни фильм.
23.10 — «Кердадараш».

10 ФЕВРАЛЬ
АЭРОФЛОТА ДИ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — Аэрофлота Денга. Телевизионни документальни фильмаш: «ГIатта бокъо я», «Цlеначa аренаш тIа гIолла».
9.20 — «Спортлото». 6-гIа тираж.
9.30 — «Гурган».
10.00 — «Советски сага гIулакх ду аз!».
11.00 — «Могашле».
11.45 — «Iуйранара почта» яха музыкальни передача.
12.15 — «Советски лаьттара вIашагIкхетараш».
12.30 — «Юртара сахьат».
13.30 — «Музыкальни киоск».
14.00 — Тахан — аэрофлота Ди.
14.30 — «Андромеда дохк» яха художественни фильм.
15.45 — ДIалокх дунен халкъашта юкъерча конкурсий лауреата Б. Петрушанске.
15.55 — «Путешественникий клуб».
16.55 — «Кердадараш».
17.00 — «Харжархой наказех», «Моттигашка кхоачашду» яхача циклцара. Письмош, лоткъамаш, тайп-тайпара делаш къестадеш Белорусе партийни советски организацеша беча балха опытах. Передаче дакъа лоацаш ва БССР Министрий Совета Председатель В. И. Бровиков.
18.00 — «Дунен халкъашта юкъера панорама».
18.45 — «Ослик-огородник» яха мультфильм.
19.00 — Фигурни хьисаперча хехнабаларах йола Европа чемпионат. Хьакьокхаш йола выступлени. Швецера передача.
21.00 — «Ха».
21.35 — Оперни сцена говзанчаш. Марио Дель Монако.
22.35 — Горнолыжни спортах йола дунен чемпионат. Италера передача.
22.55 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка е дIаотта!»
8.15 — «ХIара сурта тIа — малх».
8.30 — Ритмически гимнастика.
9.00 — «Эрсий метта къамаьл».
9.30 — Дзюдо вIашагIлатарах йола дунен халкъашта юкъера турнир. Тбилисера передача.
9.50 — «Ваха Iомавала». СССР халкъа хьехархочох А. Анбаровх дола телевизионни документальни фильм.
10.10 — А. Бородина цIерагIча Паччахьалкхеи квартета концерт.
11.05 — «Дийнача хIамай дунен тIа».
12.05 — «Вертолеташ «МИ» яхаш я». Даьхен вертолеташ хьаяь волча, гIоръяьннача авиаконструкторах М. П. Милех йола телевизионни очерк.
12.35 — Фаьлг болча хьоашалгIа. «Гуйран гургалаш».
14.10 — Азербайджански телевидене программа.
15.25 — Тха корреспонденташа дувц.
15.55 — «ЮхабоагIаш никъ бац». Кхаъ серех дола телевизионни художественни фильм. 1-гIа сери.
17.00 — Бургацацарча хоккеях йола дунен чемпионат. Финал. 2-гIа тайм. Норвегера трансляци.
17.45 — «Цун ханархо хила ираз хиннад са...». Н. Д. Телешев.
18.30 — Конькобежни спортах йола дунен чемпионат. Кхалнах. Югославера передача.
19.00 — ГIорбаьнна советски композитораш — Ленински преме лауреаташ. Д. Д. Шостакович — ПхелагIа симфони.
20.00 — «Бийса даькъала хийла шун, бераш!».
20.15 — И. Воронцовас доаха композитора Н. Егикова иллеш.
20.25 — «Дунен кагирхой».
21.00 — «Ха».
21.35 — «Сицилианская защита». Художественни фильм.

РАДИО

9 ФЕВРАЛЬ

6.40 — Керда хоамаш (эрсий меттала).
6.45 — Керда хоамаш (нохчий меттала).
6.50 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).
6.55 — Хоамаш, Хаоттам (эрсий меттала).
8.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
8.23 — «Сердало» газета обзор.
8.30 — Передачай программа (эрсий меттала).
8.33 — Передачай программа (гIалгIай меттала).
8.36 — «Юртара вахар» (нохчий меттала).
10.15 — Хоржамашкара хоржамашка, «Юрта социальни сибат» (эрсий меттала).
10.30 — Реклама (эрсий меттала).
11.00 — «Къонал» (эрсий меттала).
11.30 — «Литературни Нохч-ГIалгIайче» (эрсий меттала).
12.40 — ДIалокх Ташаева Маринас (гIалгIай меттала).
13.00 — Сийлахь - йоаккхача Коталон 40 шу дизарга. «Фронте хинначар дагалоацамаш» (нохчий меттала).
15.15 — Концерт (эрсий меттала).
16.00 — «Зори Кавказа» яха радиожурнал (эрсий меттала).
18.00 — «Музыкальни почта» (гIалгIай меттала).

УКВ

17.00 — Сухова Н. «Революцеи къона фатанчий». Радиопостановка.
17.25 — Пионераштеи школьникаштеи лаьрхIа концерт.
17.49 — ДIалокх Эдисултанова.
18.19 — Халкъа ашараш.
18.38 — Вальс-концерт.

10 ФЕВРАЛЬ
I ПРОГРАММА

7.15 — «Грозненский рабочий» газета обзор.
7.23 — «Ленинан некъ» газета обзор.
7.30 — Передачай программа (эрсий меттала).
7.33 — Передачай программа (нохчий меттала).
7.35 — Хоамаш. Хаоттамах бола хоам (эрсий меттала).
8.25 — «Шовна дукхаеза...» ...раш (эрсий меттала).
11.20 — Аэрофлота Денна хетаяь праздничниi программа (эрсий меттала).
15.15 — Урус-Мартановски районерча «Красноармейский» совхоза хьанхарч лелаечунга Асхабовайна йола ашарий радиоотрытка.
16.00 — «Школьни глобус» (эрсий меттала).
16.30 — «Къона смена» (нохчий меттала).
18.00 — «Ашараща доттагIал леладечарна». Концерт (нохчий меттала).

УКВ

17.00 — Музыкахи музыкантехи лаьца дувцаш йола передача.
17.52 — Сайранара концерт.
18.30 — Халхарга вехар.

11 ФЕВРАЛЬ

6.40 — «Техника кийчон мугIаре оттае». Корреспонденци (гIалгIай меттала).
6.50 — Хоамаш. Хаоттамах бола хоам (эрсий меттала).
8.15 — Передачай программа (эрсий меттала).
8.18 — Передачай программа (гIалгIай меттала).
8.21 — Хоржамашта наькъадолхаш. «Халкъа кандидат» (эрсий меттала).
8.31 — «Ираз хилда хьа, лаьтта!» яха иллей концерт (эрсий меттала).
9.15 — «Кхоьвча ресурсашца». Корреспонденци (гIалгIай меттала).
9.30 — «Тхога яздү». Каьхатий обзор (нохчий меттала).
9.45 — «Халкъа тIахьожам болх беш я» (эрсий меттала).
16.00 — Передачай программа. Хаоттам (эрсий меттала).
16.01 — Микрофона хьалхашка ба Нохч-ГIалгIай радиои телевиденеи ансамбли солисташи (нохчий меттала).
16.20 — «Юртарча депутатий балха денош». Староатагински юртарча Совета балхах йола корреспонденци (эрсий меттала).
16.40 — «Саги закони» яха радиожурнал (нохчий меттала).
18.00 — Керда хоамаш (эрсий меттала).
18.10 — Керда хоамаш (нохчий меттала).
18.20 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).
18.30 — Реклама (эрсий меттала).
19.30 — «Кагирхой вахар» (эрсий меттала).

ЦIЕРАХ ЛОРАЛЕ!

Хьайбаш латта моттигаш цIи ялара кхерамах лораяра бокъонаш

ЦIи ялара кхерамах лоралудга Iалашдар духьа хьайбаш латтача моттигашка укх тайпара правилаш кхоачашъе еза:

1. Хьайбаш лоаттадеча моттигий территоре тIара деррига наькъаши тIаьши шера кертерча моллагIча хана дикача хьал тIа хила деза.

2. Хьайбай фермашта паргIатта дIатIаваха йиш хургйолаш хила еза царна гонахьара моттиг. ГIирсашта, юкъарча, цIи ялара духьаларча гIулакхашта къоастаяьча моттигех пайда эца бокъо лац материалаш Iоянхкара, йол, ча Iоттадара.

3. ГIаьле увзара къоастаяь лаьрхIа моттигаш хила еза, хий чудола педаш а гIандаш а латташ, «ГIаьле увза моттиг» аьнна хьалтеха йоазош а доахкаш.

4. Мух боацача хана мареи бIаь метрал юхехьеи цIи ювза а нувхаш йоагае а бокъо яц хьайбаш чудоахкача гIирсаш долча. ЦIи яьга яьнначул тIехьагIа юхейисача овкъараи товнаштеи хий тIамохкаде е лаьтта тIатасса деза.

5. Хьайбаш чудоахкача отарашкара электропроводка НР яха провод аьшка загалаш тIа гIолла дIа а хьош, фарфора вордингехи шодилгехи чакх а йоахаш йилла еза. Ток дIа-юха екъаш йола щиткаш, выключателаш, предохранителаш отарий тамбурашка е арахьарча пенаш тIа йоахкаш хила еза.

6. Нагахьа санна электрически сердал еце, щуша тIаягIа «Летучая мышь» яха фонараш лелае мег. Фонараш чIоагIа дIайийхка хила еза бIоагIаех е пенех, тховна 70 сантиметр, дахчан пена 20 сантиметр, фуража 1,5 метр гаьна хургйолаш. Фонараш хьалъэхка дахчан бIоагIийи пенаши тIагIолла аьшк (е асбест) теха хила деза дIохлургдоацаш. Дийнахьа, лаьрххIа оттаваьча саго, хьайбай гIирсашка доацаш арахьа чудувтта деза фатаген фонарашка.

7. Пийшкаш летае мукъа беннача моттигашка уж лотаеш хилча массаза а тIахьожаш хила беза лаьрххIа цу гIулакха инструктаж енна, пийшкаш летаяра а пийшкаши тунгилгаши дикача хьал тIа хилйтара а хьалхара жоп дала дезаш оттабаь нах.

Тунгилгацкара кIурз шин бетта цкъа хIаьта а дIабаханза баргбац. Шелъяланза а хица йошаянза а йола йокъ аракхахьа бокъо лац.

8. Хьайбаш чудоахка деррига отараш юххьанца цIи йоаяра эшача хIамашца Iалашдаь хила деза: отара чурча кIийлеп хIара 100 метрана лоархIаш цхьа огнетушитель, 100 литр хий чудода бешка а йолаш. Хица механизированни Iалашдеча хана хий латташ кIоагаш а доацаш, хий юха чуухийташ кранаш хиланза яргьяц.

9. Хьайбаш чудоахкача моттигашкара дахчан пенаши тховнаши 2 сантиметрал биткъагIа боацаш топпар хьаьха а чура хIамаш цIи латаргйоацача составаца обработка яь а хила еза.

10. Доахан чудоахкача моттигашка дийнахьа дахккал дарел тIех гIожа доакъараш (йол, ча) лоаттаде мегац. Из фураж арахьарча е чурча юстарча моттиге лоаттае еза.

11. Доахан чудоахкача отарий еррига наIараш арахьа дIаеллаши цхьанна хIамо повкъарле ца еш хила еза. Отар чу дIачуводача наIарашка лагIаш де а автоматически дIа-хьа елларгйолаш пружинаши блонаши йохка а йиш яц. Атта хьалйоаккхалургйолча чIугаца е гIовраца мара дIанъувла йиш яц отара наIараш. ЧIегаш доахкаде бокъо лац.

12. Кач муш а тесса дIадийхка лоаттаде деза хьаьшта хьалхашка латта доахан, нагахьа санна цIи яьлча отар чура уж сихха арадаха йиш хургйолаш. Хьайбаш чудоахкача отарашка кхоачам болаш мушаш, кхыйола хIамаш хила еза уж чура арадахара.

13. Хьайбаш чудоахкаду отараши царна хьалхашкара майдаши ча, кхо, цIи яьгачара нувхаш каст-каста дIа а йоахаш массаза а цIена лоаттае еза, шера цкъа е шозза мара кхо ца доаккхача, кортамукъа лелийтар духьа доахан чулехкача бежкартагара дIаккхача.

14. Хьайбаш чудоахкача моттигашка бокъо лац:

а) вIаштIехьа йоаца пийшкаш летае;

б) лотаяь пийшкаш бIарг локхаш саг воацаш йита;

в) бийсанна пийшкаш летае;

г) пийшка е тунгилга юхе доагор лоаттаде, дахчен барзкъаши докъаде;

д) пийшк хьаллотаяр духьа бензин, фатаген, атта ала эккхаш йола кхы тайпа коачалаш чуетта;

е) сердало яккхар духьа фатагена лампаши вIаштIехьа йоаца фанараши йоагае;

ж) фонарашка фатагена меттел бензини лигроини доагаде;

з) лотаяь фонараш барьераш тIа, йовкъаш тIа, хьаьш тIа, ий тIа Iоувттае а хьалъувхха а;

и) чуводачеи араволачеи наькъашка новкъа хIамаш увттае;

к) пожарни инвентарь йолча моттига тIавода никъ мукъа хила беза, кхыча гIулакха цу инвентарах пайда эца мегаргбац;

л) гIаьле бзеи цIи сагеи мегаргьяц.

15. Доахан чудоахкача отарий бадаш тIа йол, ча, кхыдола доакъараш лоаттаде мегаргда, нагахьа санна е хIамаш кхоачашдой:

а) бадах чакхйоалаш тунгилгаши электропроводаши хила йиш яц;

б) бада айххийта вIашка оттийташ, 2 сантиметрал дукхагIа юкъе юкъ а ца юташ, дIакъайла хила беза;

в) доакъар Iочутелача къоргашта тIадехка ногIараш йоагаш йоацача е хала йоагаш йолча материалах даьдале.

16. Хьайбаш чудоахкача отарашка бийсанна бIарг локхаш хила беза лаьрххIа цу гIулакха оттабаь нах.

17. Доахан чудоахкадеча отарашка гIулакх деш болча наха лаьрхIа оттаяь расписанеш хила еза, нагахьа санна цIи йоале цар кхоачашде дезаш дола декхараш тIа а яздаь.

18. Хьайбаш чудоахкаду гIирсаш цIи яргйоацача хьал тIа лоаттадара бехктокхам тIабулл хьайбаш леладеча фермай заведующешта.

НГIАССР МВД УПО
ВД ПО Республикански совет.

Хаоттам

Тахан республике гIоллеи Грознеи кхаьла а йолаш, лоа а делхаш, малхбузехьара секунда 3—8 метр сиха мух а болаш, фегара температура республике гIолла 1—6, Грозне 2—4 градус шелал а йолаш ха хила мег. Кхоанен ломмеи моржаш а йолаш, лоа а доагIаш, малхбузехьара секунде 3—7 метр сиха мух а хьекхаш, фегара температура бийсашка 8—13, деношка 2—7 градус шелал а йолаш ха латта тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместитела — 2-85-07; бехктокхама секретара — 2-84-68; отделий: партийни вахара — 2-54-04; промышленностеи транспортеи — 2-65-01; юрта бахама — 2-47-84; культура — 2-64-75; письмой — 2-85-64; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-65-01; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-64-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-89-88.

Газет арадувл шинарей, ерей, шоаттей деношка

СФ00052. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ 753.